

Notat

Orientering om Borgercenter Voksnes opdaterede vejledende visitationsgrundlag

Socialudvalget tog 23. juni 2021 Borgercenter Voksnes vejledende visitationsgrundlag for tidlige, forebyggende indsatser (§ 82), socialpædagogisk bistand (§85) og midlertidige og længerevarende botilbud (§ 105, 107 og 108) til efterretning.

Formålet med det vejledende visitationsgrundlag er at tydeliggøre den støtte, forvaltningen kan tilbyde inden for den nuværende budgetramme og understøtte en ensartet bevillingspraksis i borgercentret. Det fremgik af sagen, at Socialudvalget ville blive orienteret ved større ændringer af det vejledende visitationsgrundlag.

Som konsekvens af hjemløserenformen skal visitationsgrundlaget opdateres med den nye bostøtteparagraf efter servicelovens § 85a. Samtidig har udfører- og myndighedsområdet i Borgercenter Voksne indgået en ny samarbejdsaftale om den særligt tilrettelagte § 85-indsats til borgere med spiseforstyrrelse, som præciserer serviceniveauet her. I foråret 2023 har BCV desuden foretaget nogle redaktionelle opdateringer af visitationsgrundlaget. I bilag 1 findes et samlet overblik over ændringerne.

Det opdaterede vejledende visitationsgrundlag har været i høring på Københavns Kommunes høringsportal samt hos forvaltningens råd og Borgercenter Voksnes MED-udvalg. Bemærkningerne, som har givet anledning til en række præciseringer, gennemgås i bilag 2.

Det opdaterede vejledende visitationsgrundlag efter høring findes i bilag 3. Dialogforums hørings svar findes i bilag 4.

Bilag

1. Oversigt over ændringer i Borgercenter Voksnes vejledende visitationsgrundlag
2. Høringsnotat
3. Borgercenter Voksnes opdaterede vejledende visitationsgrundlag
4. Hørings svar fra Dialogforum

08-03-2024

Sagsnummer I F2
2023 - 19573

Dokumentnummer i F2
4872612

Sagsnummer i eDoc
2023-0442296

Sagsbehandler
Emil Dyred

Notat

Bilag 1. Oversigt over ændringer i Borgercenter Voksnes vejledende visitationsgrundlag

De substantielle ændringer i Borgercenter Voksnes vejledende visitationsgrundlag fremgår af nedenstående tabel.

Afsnit	Status	Indhold
4.2	Revideret	I kraft af en ny samarbejdsaftale mellem myndighed og udfører i Borgercenter Voksne er serviceniveauet for borgere med spiseforstyrrelse præciseret. Det er desuden blevet præciseret, at støtten også gives til borgere med omfattende spiseforstyrrelse.
4.3	Nyt	Tilføjelsen af § 85a, som er en ny bostøtteparagraf i serviceloven, der følger af hjemløserformen og er specifikt målrettet tilbud om hjælp til udvikling af færdigheder efter Housing First-metoden.

I foråret 2023 blev der derudover foretaget en række redaktionelle ændringer af det vejledende visitationsgrundlag.

De generelle ændringer er følgende:

- Ordlyd om støttebehov er blevet opdateret til nye formuleringer iht. VUM 2.0 (voksenudreningsmetoden)
- Henvisning til Socialstrategi fjernet
- Forståelse af rehabiliteringsbegrebet er opdateret (s. 4)
- Sproglig tilpasning, så teksten afspejler Ankestyrelsens krav om tydelig differentiering af den socialpædagogiske støtte og evt. botilbud (s. 5)
- Tydeliggørelse af, at fristoverskridelse meddeles borgeren skriftligt (s. 8)

Ændringer ift. § 85:

- Målgruppen udgøres af borgere i egen bolig og *borgere, som står uden bolig*
- Tydeliggørelse af, at ACT-støtte ikke tilbydes efter samme timeinterval som fleksibel bostøtte (s. 16)

Ændringer ift. §§ 107 og 108:

04-03-2024

Sagsnummer I F2
2023 - 19573

Dokumentnummer i F2
4264395

Sagsnummer i eDoc
2023-0442296

Sagsbehandler
Emil Dyred

- Målgruppen for § 107 opdateret, så perioden for botilbud angives som "midlertidig" (i stedet for "afgrænset") (s. 24)
- Formålet for § 107 justeret, så det ikke længere fremgår at borgeren skal kunne klare tilværelsen i egen bolig (s. 24-25)
- Det præciseres, at indsatsen ydes efter § 85 og 83 (s. 26 og 31)
- Kriterierne for støtte efter § 108 omformuleres til at "hjælp efter SEL ikke kan gives i de aktuelle eller øvrige rammer" (i stedet for "i egen bolig") (s. 33)

Efter endt høringsperiode har Borgercenter Voksne endvidere foretaget nogle yderligere redaktionelle ændringer:

- I afsnittet omkostninger for borgerne i afsnit 4.3 og 4.4 bruges en upræcis terminologi om borgernes egenbetaling, hvor der både anvendes egenbetaling, brugerbetaling, opholdsbetaling. Afsnittet Omkostninger for borgerne under §107 er præciseret, så der kun anvendes termen egenbetaling. Desuden er det tilføjet, at egenbetalingen meddeles borgeren i form af en afgørelse. Afsnittet Omkostninger for borgerne under § 108 og 105 er præciseret, så der kun anvendes termen egenbetaling.

Ændringerne på baggrund af høringsprocessen er markeret med grønt i bilag 3.

Notat

Høringsnotat om Borgercenter Voksnes opdaterede vejledende visitationsgrundlag

Socialforvaltningen har modtaget et høringssvar fra Dialogforum i forbindelse med høringen om Borgercenter Voksnes opdaterede vejledende visitationsgrundlag. Derudover har Borgercenter Voksnes MED-udvalg afgivet en bemærkning, da sagen blev drøftet i MED-udvalget.

I det nedenstående gennemgås disse bemærkninger.

1. §82 som visiteret indsats	
Høringspart	Bemærkning
Dialogforum	<p>Men trods man stadig søger at fremhæve recovery-potentialet i § 82 qua dens lettilgængelige og forebyggende sigte, så kan Dialogforum konstatere, at praksis har bevæget sig i den retning som vi frygtede – en visiteret indsats, som ikke kan påklages og som knytter sig til en stadig mere strikt visitationspraksis affødt af socialforvaltningens stadig mere presset økonomi.</p> <p>Dette understøttes af, at I er gået fra at beskrive det politisk vedtagne serviceniveau i 2019, til at fastsætte et administrativt vejledende visitationsgrundlag i 2021, hvor § 82 nu omtales som en visiteret indsats i det vejledende visitationsgrundlag, fremfor en beskrivelse af lettilgængelige og uvisiteret indsats.</p>
Forvaltningens bemærkninger	<p>Der er ikke nogen ændring ift. hvordan §82 fremgår af det oprindelige vejledende visitationsgrundlag.</p>

21-02-2024

Sagsnummer I F2
2023 - 19573

Dokumentnummer i F2
4872774

Sagsnummer i eDoc
2023-0442296

Sagsbehandler
Emil Dyred

	Generelt er de beskrevne serviceniveauer ift. oprindelige visitationsgrundlag uændrede, og der er primært tale om et arbejdsredskab.
Ændringer som følge af bemærkningerne	Ingen

2. Visitation over for vurdering

Høringspart	Bemærkning
Dialogforum	Der er en gennemgående uklarhed om, hvorvidt man skal visiteres til tilbud efter § 82, som begynder allerede på side 1, når I oplister de indsatser som er omfattet de vejledende visitationsgrundlag, begyndende med de tidlige og forebyggende indsatser, jf. SEL § 82 a, b og d. Hvorefter man gennem resten af "vejledningen" skifter mellem at fremhæve § 82 som en visiteret indsats hhv. en tidlige forebyggende indsats uden forudgående VUM-udredning som ellers forudsættes for visitation til de andre ydelser.
Forvaltningens bemærkninger	Se bemærkning til #1.
Ændringer som følge af bemærkningerne	Ingen

3. Indsatstrappen og overblik over VUM-vurdering og indsatser

Høringspart	Bemærkning
Dialogforum	I afsnit 2.2 Anvendelse af indsats-trappen finder vi på side 6 en såkaldt forenklet udgave af den indsatstrappe, der indgår i Borgercenter Voksnes omstillingsplan. Der står forklarende, at den viser de indsatser, der er omfattet af de vejledende visitationsgrundlag og den er DERMED en forenklet udgave.

	<p>At I har illustreret indsætserne i det vejledende visitationsgrundlag på en indsatsstrappe med færre trin end den der fremgår af omstillingsplanen, skulle gøre det til en forenklet udgave, er en ukorrekt og mærkelig kobling. Og desto mere når "forenklingen" bl.a. består af, at I har lagt trin 1 og 2 sammen (de uvisiteret tilbud) sammen med Grib København, som nu er en "tidlig" indsats med visitation. Derudover har I adskilt trin 7 i to trin, mens trin 5 er lagt under det oprindelige trin 6, så begge nu dækker over midlertidige botilbud jf. § 107, uanset om det er midlertidigt forstået som flere år (trin 6) eller 3 måneders stoffri døgnbehandling (trin 5). Denne sammenblanding af indsætser omtales yderligere i det senere afsnit "Forenklingstrappens" usynlige indsats.</p>
Forvaltningens bemærkninger	<p>Forvaltningen vurderer, at en forenklet udgave af indsatsstrappen er hensigtsmæssig for at sikre sammenhængen med strukturen i det vejledende visitationsgrundlag. Trin 5 og 6 er lovgivningsmæssigt den samme paragraf, og forvaltningen vurderer derfor, det er uproblematisk, at de er slået sammen i den forenkledede udgave.</p>
Ændringer som følge af bemærkningerne	<p>Ingen.</p>

4. Skema over indsætser

Høringspart	Bemærkning
Dialogforum	<p>Uklarheden suppleres af forvirring, når I umiddelbart før illustrationen af den "forenklet" indsatsstrappe skriver: "De tidlige forebyggende foranstaltninger på trin 1 er kort beskrevet i skemaet i næste afsnit (s.7, red.). De øvrige</p>

	<p>indsatser er beskrevet i de vejledende visitationsgrundlag".</p> <p>Og videre i afsnit 2.3 Overblik over VUM og indsatser - inden vi er kommet til skemaet - angives formålet med det skematiske overblik er at støtte sagsbehandleren i arbejdet med at udvælge de rette indsatser til borgeren. Herefter introduceres skemaet med ordene:</p> <p>"I overblikket indgår de ydelser, som BCV har udarbejdet vejledende visitationsgrundlag for samt eksempler på tidlige forebyggende indsatser"</p>
Forvaltningens bemærkninger	<p>Forvaltningen er enig, at det kan fremstå ulogisk, at §12 er oplyst i skemaet, når paragraffen ikke er en del af det vejledende visitationsgrundlag.</p>
Ændringer som følge af bemærkningerne	<p>§12 i skemaet er som konsekvens taget ud af skemaet.</p>

5. Vejledende sagsbehandlingsfrister

Høringspart	Bemærkning
Dialogforum	<p>Generelt bør et vejledende visitationsgrundlag angive både de lovpligtige og de politisk vedtagne sagsbehandlingsfrister, da det er en helt central information - ikke mindst når hele indsats-trappens faglige fundament bygger på tidlig indsats mhp. at tilstræbe bevægelse ned ad trappen, samt forebygge bevægelse opad.</p> <p>Særlig vigtigt er det i nærværende vejledning at vide, hvor lang sagsbehandlingstid der kan forventes på tidligt forebyggende indsatser, hvor der jo ikke foretages en VUM-udredning. Dialogforum er opmærksom på, at der er indsat et link til kommunens hjemmeside, hvoraf fristerne fremgår, men her finder man ikke behandlingstiden for § 82.</p> <p>Skulle det skyldes, at politisk vedtaget frister kan ændre sig, så</p>

	<p>kunne dette imødekommes ved at gøre opmærksom på, at ændringer kan forekomme og derefter henvise til at følge linket.</p> <p>OBS linket virker ikke. Det opdateret er følgende:</p> <p>https://www.kk.dk/om-kommunen/sagsbehandling-og-klager/sagsbehandlingsfrister/socialforvaltningen</p>
Forvaltningens bemærkninger	Socialforvaltningen er enig i bemærkningen.
Ændringer som følge af bemærkningerne	Der er en indsat en formulering om, at fristerne kan ændre sig, og linket er opdateret.

6. Klagemuligheder og særlige opmærksomhedspunkter ift. §82

Høringspart	Bemærkning
Dialogforum	<p>Afsnit 3.3 Klagemuligheder (s.8) indledes med sætningen "Borgeren har i mange tilfælde, men ikke i alle, klageret". Det ville være oplagt at skrive, hvornår borgeren ikke har klageret.</p> <p>Der er f.eks. ikke mulighed for at klage over en "afgørelse" jf. § 82 a, b og d, hvilket er en information som først bliver nævnt i afsnit 4.1 i det sidste tekstafsnit under punktet "Kriterier for tildeling af indsatsen" (s.13).</p> <p>Tekstafsnittet bør yderligere fremgå under "Særlige opmærksomhedspunkter" (sidste punkt i tabel 4.1, s.13) da rettigheder er en væsentlig information man som borger skal være særlig opmærksom på - eller som minimum følgende:</p> <p>"Der kan ikke klages over BCV's afgørelse til Ankestyrelsen eller anden administrativ myndighed (...) Hvis borgeren får afslag på anden støtte, fx SEL § 85 (socialpædagogisk støtte), ifm. støtte efter SEL § 82a, b eller d, kan der fortsat klages over afslaget på støtte efter SEL § 85".</p> <p>En anden information der bør indsættes under punktet "Særlige opmærksomhedspunkter" i tabel 4.1, 4.2 og 4.3 er, at</p>

	ansøgninger om ledsagelse efter SEL § 97 behandles af Borgercenter Handicap. Denne information fremgår på nuværende tidspunkt kun under "Afgrænsning ift. Indhold". Se også næste afsnit for yderligere bemærkninger til informationen om ledsagelse og dens placering.
Forvaltningens bemærkninger	<p>Socialforvaltningen vurderer, det er mest hensigtsmæssigt, at klagemuligheder kun fremgår en gang under den relevante paragraf.</p> <p>Det fremgår allerede af skemaet, hvornår der ikke er klagemulighed, og hvor man som ansøger kan klage.</p> <p>Ift. ønsket om at information om ansøgning af ledsagelse fremgår flere steder, vurderer forvaltningen, at det er mest hensigtsmæssigt, at formuleringen kun optræder et sted.</p>
Ændringer som følge af bemærkningerne	Ingen

7. Afgrænsninger	
<i>Høringspart</i>	<i>Bemærkning</i>
Dialogforum	<p>Formidlingsmæssigt ville det være en fordel, hvis de enkelte punkter kunne læses uafhængig af resten af tabellen og stadig give læseren klar information. Dette er ikke tilfældet lige nu fsva. Punktet "Afgrænsning ift. Indhold" i tabellerne for hhv. § 82 (s.12), § 85 (s.15) og § 85a (s.21), da det fremstår lidt uklart, hvorvidt højre kolonne er en kort (afgrænset) beskrivelse af muligt indhold i indsatsen. Eller (som er tilfældet her) er en beskrivelse af ydelser der er afgrænset fra indsatsen indhold.</p> <p>I kunne med fordel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • enten ændre på punktets titel i venstre kolonne til f.eks. "Indsatsen omfatter ikke", så informationen bliver mere

	<p>umiddelbar (retvisende). Det ville også være i stil med titlen på tabellens punkt der afgrænser målgruppen: "Målgruppen omfatter ikke". Og/eller</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indsætte en opklarende sætning i højre kolonne. F.eks. "Støtten efter § 82 indbefatter ikke ydelserne: Praktisk hjælp (...) jf. §83 etc." <p>I afgrænsning af indhold bør I yderligere begrænse informationer til at omhandle, hvad indsatsens indhold IKKE ER.</p> <p>I tabel 4.2 og 4.3. Vejledende visitationsgrundlag for §§ 85 og 85a har vi et af de oplistede eksempler i "Afgrænsning ift. Indhold" (s.15 og 21) der informerer om, at indsatsen ikke indbefatter ledsagelse efter SEL 97 og at denne ydelse skal søges gennem BCH, hvorefter I skifter til at beskrive "ledsagelse som led i en § 85/a indsats".</p>
Forvaltningens bemærkninger	<p>Socialforvaltningen vurderer, at den nuværende formulering er mest hensigtsmæssig for at sikre overblikket.</p> <p>Ift. Pointen om ledsagelse som led i en §85-indsats er Socialforvaltningen enig i, at det skal præciseres, hvornår man kan ansøge om ledsagelse.</p>
Ændringer som følge af bemærkningerne	<p>I afsnit 4.2 og 4.3 om § 85 og § 85a er tilføjet, at ansøgning om ledsagelse som led i § 85-støtte dog er omfattet.</p>

8. VUM-støttebehov

Høringspart	Bemærkning
Dialogforum	<p>I tabellernes punkt "Målgruppen omfatter ikke" hhv. "Målgruppen" nævnes VUM begreberne for støttebehov. Dette er ikke tilfældet i punktet "Kriterier for tildeling af indsatsen".</p> <p>For at punktet skal kunne læses uafhængig af resten af tabellen,</p>

	bør støttebehovet også fremgå her.
Forvaltningens bemærkninger	Socialforvaltningen vurderer, det er mest hensigtsmæssigt, at VUM kun nævnes under målgruppen for at sikre overblikket.
Ændringer som følge af bemærkningerne	Ingen

9. Sprogbrug om sindslidende

Høringspart	Bemærkning
Dialogforum	<p>En ting der stod helt centralt i socialpsykiatriens omstilling til recovery og rehabilitering var sproget. Det er derfor også ærgerligt at se beskrivelser af borgergrupper som den vi finder i tabel 4.3.Vejledende visitationsgrundlag for midlertidigt ophold i botilbud jf. SEL § 107 under punktet "Omfang og varighed" (s.27). Her beskrives den anden borgergruppe som følgende: <i>"Borgere med nedsat psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer, der har behov for pleje eller behandling, og som på grund af disse vanskeligheder ikke kan klare sig uden støtte"</i> bliver uddybet med eksemplet: <i>"Det kan dels være borgere med et problematisk brug af rusmidler som hovedproblem, dels borgere med andre adfærdsmæssige problemer af psykisk eller social karakter, herunder sindslidelser"</i>.</p> <p>Man efterlader herved indtrykket af, at der er en sammenhæng mellem adfærdsmæssige problemer og sindslidelser, hvilket givetvis ikke er en kobling der kan retfærdiggøres med respekt for individet. Det er derimod dybt stigmatiserende.</p>
Forvaltningens bemærkninger	Forvaltningen er enig i bemærkningen.
Ændringer som følge af bemærkningerne	Afsnit 4.3 er justeret, så sindslidende fremstår selvstændigt.

10. § 107-tilbud

<i>Høringspart</i>	<i>Bemærkning</i>
Dialogforum	<p>Derudover er det problematisk, at første del af beskrivelsen er en gengivelse af lovgrundlaget jf. § 107 stk. 2 nr. 2. der som bekendt er paragraffen for stoffri misbrugsbehandling – uden at man dog skriver dette eksplicit. I stedet nøjes man med at henvise til muligheden for frit valg ved denne paragraf i en fodnote. Det forudsættes her, at man kender lovgivningen på området for at kunne se, at dette er en måde, hvorpå man kan henvise til, at det er nævnt, men at stoffri døgnbehandling reelt ikke indgår som en del af det administrativt fastsatte vejledende visitationsgrundlag. M.a.o. er visitation til stoffri døgnbehandling ikke en del af jeres vejledende praksis.</p>
Forvaltningens bemærkninger	<p>Ift. pointen om lovgrundlaget for § 107 stk. 2 nr. 2 er det korrekt, at det omfatter stoffri misbrugsbehandling. Borgere, der skal have et almindeligt botilbud under 107 stk. 2 nr. 2, er dog også omfattet. Derfor vurderer Socialforvaltningen, at den nuværende formulering er mest hensigtsmæssig. Socialforvaltningen gør opmærksom på, at den pågældende borgergruppe er nævnt eksplicit som målgruppe under type af målgruppe (varighed og omfang).</p> <p>Der ligger ikke i det opdaterede vejledende visitationsgrundlag en justering af serviceniveauet. §85a omhandler helhedsorienteret støtte til fastholdelse i egen bolig, herunder misbrugsbehandling.</p> <p>Borgercenter Voksne vil sende Dialogforum de efterspurgte tal.</p>

Ændringer som følge af bemærkningerne	Ingen.
---------------------------------------	--------

11. Kritik af indsatsstappen

Høringspart	Bemærkning
Dialogforum	<p>Apropos stoffri døgnbehandling sammenlægning af trin 5 og 6 fra den originale indsatsstappe, som nævnt indledningsvist.</p> <p>Når man i et vejledende visitationsgrundlag undlader en indsats der visiteret via samme paragraf som er beskrevet, så giver man indtryk af at beskrive paragrafens mulige støtte tilbud.</p> <p>Da det må antages, at indsatsbeskrivelserne har en vejledende effekt på visitationen, så er det selvfølgelig problematisk, at vi har en usynlig indsats.</p>
Forvaltningens bemærkninger	Forvaltningen henviser til #3.
Ændringer som følge af bemærkningerne	Ingen

12. Borgerens plan

Høringspart	Bemærkning
Dialogforum	<p>Det er uklart, om Borgerens plan stadig er frivillig eller om I udarbejder den uanset om borgeren ønsker en handleplan eller en koordineret plan, da det lyder som om, at det er en del af det vejledende arbejde, at borgernes mål skal fremgå af Borgerens Plan.</p> <p>Dialogforum ønsker at vide, hvilken forskel og eventuel fordel der er på at arbejde i Borgerens Plan fremfor de eksisterende. Dette er affødt af en bekymring for jeres registrering og indsamling af data, samt viden om, at planen tidligere (og formentlig stadig) består af drop-down menuer, som sortere "problemer" i kasser og dermed fastlægger kasetænkning i borgerens rehabiliteringsproces.</p>

<p>Forvaltningens bemærkninger</p>	<p>Borgerens Plan er forvaltningens redskab til at arbejde med mål for og med borgeren og fungerer som både handleplan efter servicelovens §§141, og 142 og en pædagogisk plan.</p> <p>I arbejdet med Borgerens Plan vil man altid tage udgangspunkt i, at målene og aftalerne (i delmål) er lavet sammen med borgeren - i det omfang borgeren kan og vil medvirke direkte. Hvis ikke, skal Socialforvaltningen få borgerens stemme så meget frem i planen som muligt ved at tage udgangspunkt i det, man ved er vigtigt for borgeren.</p> <p>Det er altså frivilligt for borgeren at være med til at udarbejde Borgerens Plan, men borgeren kan ikke fravælge at Borgerens Plan bliver lavet.</p> <p>Borgercenter Voksne har tilbudt Dialogforum at deltage på forummets møde og præsentere Borgerens Plan.</p>
<p>Ændringer som følge af bemærkningerne</p>	<p>Ingen.</p>

13. Bemærkninger fra Borgercenter Voksnes MED-udvalg

<i>Høringspart</i>	<i>Bemærkning</i>
<p>Borgercenter Voksnes MED-udvalg</p>	<p>Under § 85 fremgår ACT-metoden, men denne bevilliges kun under § 85a.</p> <p>I afsnittet omkostninger for borgerne under § 107 bør det fremgå, at egenbetalingen meddeles borgerne i form af en afgørelse.</p>

Forvaltningens bemærkninger	Forvaltningen er enig i bemærkningerne.
Ændringer som følge af bemærkningerne	Beskrivelsen af § 85 er præciseret, så ACT som metode udgår.

Vejledende visitationsgrundlag – Borgercenter Voksne

1. Indledning

Hermed præsenteres det vejledende visitationsgrundlag for udvalgte indsatser i Borgercenter Voksne. I sammenhæng hermed beskrives den faglige og metodiske ramme for arbejdet med vejledende visitationsgrundlag og nogle gennemgående fællestræk i de vejledende visitationsgrundlag.

De vejledende

visitationsgrundlag er udarbejdet for at sikre bedre overensstemmelse mellem kommunens administrativt fastsatte vejledende visitationsgrundlag og borgernes og samarbejdspartners forventninger til den kommunale service. De vejledende visitationsgrundlag skal desuden afspejle de økonomiske ressourcer på området.

De vejledende visitationsgrundlag omfatter følgende visiterede indsatser:

- Tidlige og forebyggende indsatser, servicelovens § 82 a, b og d
- Socialpædagogisk støtte, servicelovens § 85
- Midlertidigt ophold i botilbud, servicelovens § 107
- Længerevarende botilbud, almenboliglovens § 105 og servicelovens § 108

Der er tale om et *vejledende* visitationsgrundlag. Det betyder, at der i udmålingen af støtten tages udgangspunkt i de beskrevne vejledende visitationsgrundlag samtidig med, at der altid foretages en konkret og individuel vurdering af borgerens støttebehov. Den individuelle vurdering vægter altid højest i udmålingen af støtten. Dermed kan støtten i nogle tilfælde ligge højere og i andre tilfælde lavere end beskrevet i de vejledende visitationsgrundlag. De vejledende visitationsgrundlag er udtryk for det niveau, der vil være gældende i langt de fleste situationer.

De vejledende visitationsgrundlag indebærer, at socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 85 som udgangspunkt er rettet mod borgere med moderat støttebehov. Midlertidige samt længerevarende botilbud er som udgangspunkt rettet mod borgere med et omfattende støttebehov.

Ovenstående skal forstås med afsæt i, at de vejledende visitationsgrundlag og vurdering af borgerens behov baserer sig på en faglig strategi, hvor målet er, at borgerne med den rette og mindst omfattende indsats støttes i at udvikle egne kompetencer og dermed får mulighed for at leve et mere selvstændigt liv og indgå i sociale fællesskaber. Den faglige strategi er baseret på den rehabiliterende tilgang og benævnes i kort form som ”ned ad indsatstrappen”.

I afsnit 2.2 er indsatstrappen illustreret.

De vejledende visitationsgrundlag vil gælde både i forhold til nye visitationer og for borgere, som i dag modtager tilbud efter de omhandlede paragraffer, når der løbende følges op på borgerens indsats. Det indebærer også, at købte pladser vil blive vurderet ud fra de vejledende visitationsgrundlag, når der løbende følges op på borgerens indsats.

Borgercenter Voksnes målgruppe er voksne borgere, der har brug for særlig støtte, fx borgere med sociale og/eller psykiske problemer, problematisk brug af rusmidler, hjemløse borgere, og/eller borgere som lever

med et fysisk eller psykisk handicap. Målgruppen er således bred og som udgangspunkt mellem 18 og 65 år, hvorefter nogle borgerne eventuelt overgår til Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, hvis behovet for somatisk pleje og sygeplejeydelser udgør borgerens dominerende behov.

I nogle tilfælde yder andre forvaltninger eller borgercentre støtte efter samme lovgivning som Borgercenter Voksne, men selvom lovgivningen er den samme, kan der være forskelle i den måde, støtten udmøntes på. Støtten ydes dog altid ud fra en konkret og individuel vurdering af borgers støttebehov.

1.1 Læsevejledning

Beskrivelsen af de vejledende visitationsgrundlag indeholder følgende dele:

- Kapitel 1: **Indledning** beskriver bl.a. formålet med samt målgruppen for de vejledende visitationsgrundlag.
- Kapitel 2: **Faglig og metodisk ramme for** de vejledende visitationsgrundlag beskriver den faglige og metodiske ramme for arbejdet med vejledende visitationsgrundlag med fokus på, Voksenudredningsmetoden i et rehabiliterings- og recoveryorienteret perspektiv og sammenhængen mellem VUM-score og indsatser i Borgercenter Voksne
- Kapitel 3: **Tværgående elementer i serviceniveauerne** skitserer en række elementer, der går på tværs af de vejledende visitationsgrundlag med fokus på processen (tildeling, opfølgning og afslutning), sagsbehandlingstider og klagemuligheder.
- Kapitel 4: **Vejledende visitationsgrundlag** indeholder de udarbejdede vejledende visitationsgrundlag.

2. Faglig og metodisk ramme for de vejledende visitationsgrundlag

I det følgende beskrives den faglige og metodiske ramme for arbejdet med vejledende visitationsgrundlag i Borgercenter Voksne. Først beskrives, hvordan de vejledende visitationsgrundlag tager afsæt i Voksenudredningsmetoden (VUM) ud fra et recovery- og rehabiliteringsperspektiv. Herefter præsenteres et overblik over VUM-scoren og de indsatser, der er udarbejdet vejledende visitationsgrundlag for i Borgercenter Voksne.

2.1 De vejledende visitationsgrundlags afsæt i Voksenudredningsmetoden i et recovery- og rehabiliteringsperspektiv

På myndighedsområdet i Borgercenter Voksne arbejdes der ud fra Voksenudredningsmetoden (VUM), og de vejledende visitationsgrundlag tager afsæt heri. VUM understøtter en systematisk udredning af borgerens aktuelle støttebehov og bruges derudover til at tilrettelægge sagsbehandlingen og sikre en ensartet tilgang i arbejdet.

I borgercentret arbejdes der ud fra den forståelse af rehabiliteringsbegrebet, som fremgår af Hvidbog om Rehabilitering: ”Formålet med rehabilitering er at muliggøre et meningsfuldt liv med bedst mulig aktivitet og deltagelse, mestring og livskvalitet. Rehabilitering er en samarbejdsproces mellem en person, pårørende, professionelle og andre relevante parter. Rehabiliteringsindsatser er målrettede, sammenhængende og vidensbaserede med udgangspunkt i personens perspektiver og hele livssituation.” I arbejdet med VUM sættes aktivt fokus på borgerens ressourcer, ligesom koordinationen og udviklingsperspektivet er i fokus. På den måde understøtter VUM et fokus på borgerinvolvering, ressourcer, rehabilitering og recovery. I 2021 implementerede Borgercenter Voksne VUM 2.0, som har endnu mere fokus på disse elementer.

Når en voksen borger bevilges et botilbud eller § 85-støtte i Borgercenter Voksne, sker det på baggrund af en helhedsorienteret udredning af borgerens funktionsniveau efter VUM. I VUM er der fem funktionsniveauer, som spænder fra Intet til fuldstændigt støttebehov.:

Intet støttebehov:	Jeg udfører alle eller de fleste relevante aktiviteter
Let støttebehov:	Jeg udfører for det meste alle eller de fleste relevante aktiviteter
Moderat støttebehov:	Jeg udfører i perioder de fleste eller nogle relevante aktiviteter
Højt støttebehov:	Jeg udfører en enkel gang imellem nogle eller få relevante aktiviteter
Fuldstændigt støttebehov:	Jeg udfører sjældent eller aldrig relevante aktiviteter

Der foretages altid en konkret og individuel vurdering af en borgers støttebehov, hvorefter støtten udmåles individuelt på baggrund af dels funktionsscore i VUM og dels på baggrund af det vejledende visitationsgrundlag.

Der udformes mål for indsatserne i borgerens VUM. I udredningen og ved formulering af borgerens indsatsmål, som danner grundlag for den rehabiliterende indsats, arbejdes der således inddragende og systematisk med fokus på både borgerens ressourcer og udfordringer. Det giver et godt afsæt for at kunne tilrettelægge indsatsen med fokus på både borgerens udviklingspotentiale og støttebehov.

I forbindelse med arbejdet med r VUM udarbejdes der tillige en Borgerens Plan, som indeholder borgerens mål, Borgerens Plan har status af handleplan efter servicelovens § 141, stk. 1 hvis borgeren ønsker det.

Borgerens Plan udarbejdes i videst muligt omfang i samarbejde med borgeren og eventuelle personer i borgerens netværk.

Hvis borgeren visiteres til et *botilbud*, formulerer botilbuddet i samarbejde med borgeren og borgerens eventuelle netværk delmål, der beskriver det konkrete indhold i indsatsen. Borgerens VUM har betydning for det budget, som botilbuddene tildeles, idet en høj vurdering af støttebehov- udløser et højere budget end en vurdering af et lavere støttebehov. Der skal ske en særskilt udmåling af borgerens samlede støttebehov, uafhængig af boform. På botilbuddene kan støtten efter §§ 83 og 85 helt eller delvist leveres som en integreret del af en samlet indsats med afsæt i den enkelte borgers behov. Støtten kan eksempelvis indeholde individuel socialpædagogisk støtte, støtte som en del af en fællesskabsaktivitet, personlig pleje og praktisk hjælp, fysisk træning samt støtte om natten (nattevagt).

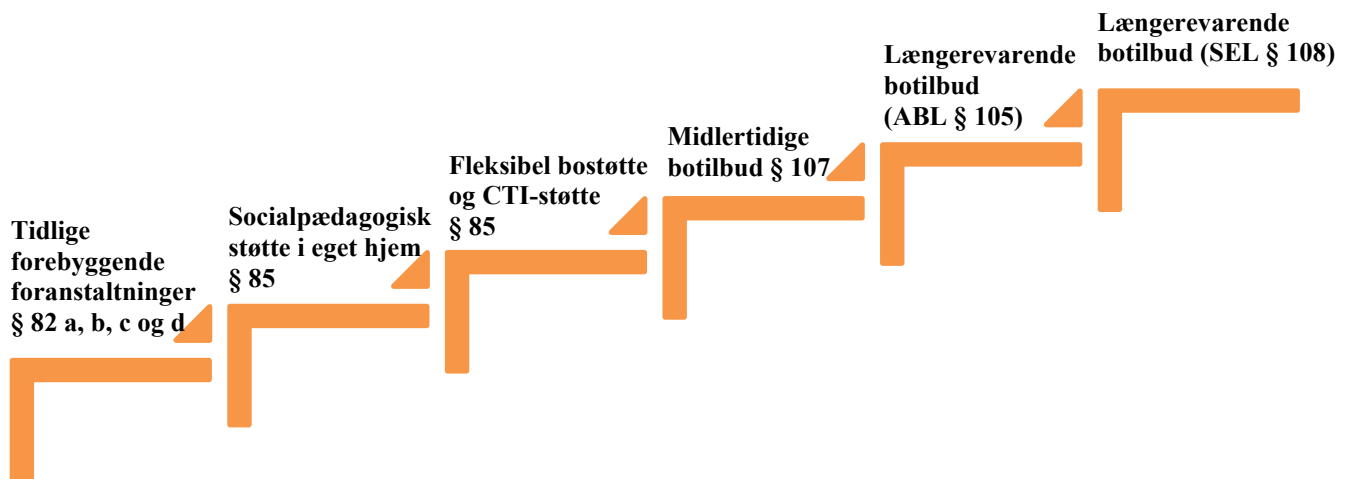
Ved socialpædagogisk støtte (§ 85) efter serviceloven iværksættes støtten med afsæt i målene i Borgerens Plan. Støtten udmåles her som et konkret timeantal med afsæt i borgerens VUM.

Ved at anvende VUM og vejledende visitationsgrundlag i kombination er det muligt at sætte fokus på både borgernes behov, de organisatoriske rammer og de økonomiske ressourcer. Der skal være det bedst mulige samspil imellem disse tre faktorer for at sikre, at indsatsen både lever op til borgernes behov for kvalitet, at arbejdet sker inden for en hensigtsmæssig ramme, samt at indsatsen er økonomisk bæredygtig, jf. det politisk vedtagne budget på området samt i henhold til servicelovens § 1 om formålet med indsatserne efter serviceloven.

2.2 Anvendelse af indsatsrampen

Ovenstående anvendelse af vejledende visitationsgrundlag i sammenhæng med VUM suppleres med en indsatsrampe i Borgercenter Voksne. Jo højere indsatsen er placeret på rampen, desto mere omfattende er den. Én af de faglige tilgange i arbejdet med indsatsrampen går ud på at indplacere borgeren på det rette 'indsatstrin' fra starten og så arbejde ned ad rampen mod mindre omfattende indsatser. Det gøres ved at støtte borgeren i at udvikle egne kompetencer og leve et mere selvstændigt liv, så borgeren bliver i stand til at klare sig selv på et lavere indsatstrin. I tænkningen ligger også et fokus på tidlige forebyggende indsatser, som har til formål at forebygge, at borgerens støttebehov stiger. En anden tilgang består i iværksætte en fremrykket indsats på et lavt trin og dermed forebygge, at borgeren kommer i målgruppen for en mere omfattende indsats. De vejledende visitationsgrundlag understøtter dermed Borgercenter Voksnes faglige og økonomiske omstillingsplan for 2021-2024, der bl.a. udvikler indsatser der understøtter borgerens vej mod et selvstændigt liv.

De tidlige forebyggende foranstaltninger på trin 1 er kort beskrevet i skemaet i næste afsnit. De øvrige indsatser er beskrevet i de vejledende visitationsgrundlag. Nedenstående indsatsrampe viser de indsatser, der er omfattet af de vejledende visitationsgrundlag og er dermed en forenklet udgave af den indsatsrampe, der indgår i Borgercenter Voksnes omstillingsplan.

2.3 Overblik over VUM-vurdering og indsatser i Borgercenter Voksne

For at støtte sagsbehandleren i arbejdet med at udvælge de rette indsatser til borgeren, giver nedenstående et overblik over de indsatser, som Borgercenter Voksne ofte tildeler ved forskellige funktionsvurderinger i VUM. Som tidligere beskrevet afgør VUM ikke i sig selv den konkrete indsats; denne vurdering beror på en konkret og individuel vurdering af borgerens støttebehov i kombination med det relevante serviceniveau.

I overblikket indgår de ydelser, som Borgercenter Voksne har udarbejdet vejledende visitationsgrundlag for samt eksempler på tidlige forebyggende indsatser. I takt med, at der udarbejdes nye vejledende visitationsgrundlag i borgercentret, kan flere indsatser tilføjes.

	Begrænset eller let støttebehov	Moderat støttebehov	Højt støttebehov	Fuldstændigt
Tidlige forebyggende indsatser, fx: <ul style="list-style-type: none"> • Gruppebaseret hjælp og støtte (§ 82a) • Individuel tidsbegrænset hjælp og støtte (§ 82b) • Sociale akuttibud (§ 82c) • Hjælp og støtte i samarbejde med frivillige (§ 82 d) 				
Socialpædagogisk støtte i egen bolig (§ 85)				
Midlertidigt botilbud (§ 107)				
Længerevarende botilbud (almenboliglovens § 105)				
Længerevarende botilbud (§ 108)				

3. Gennemgående fællestræk i de vejledende visitationsgrundlag

Der er en række gennemgående fællestræk i myndighedsarbejdet, som sætter en ramme for arbejdet i indsatserne. Det er bl.a. processen for opstart, opfølgning og afslutning af indsatserne, sagsbehandlingstider og klagemuligheder. Disse elementer beskrives nedenfor.

3.1 Processen for opstart, opfølgning og afslutning

Processen for bevilling af en indsats på voksenområdet kan beskrives således:

1. Henvendelse/ansøgning
2. Afklaring
3. Udredning
4. Afgørelse/iværksættelse
5. Opfølgning

3.2. Sagsbehandlingstider ved de beskrevne indsatser

Politisk vedtagne sagsbehandlingstider (retssikkerhedslovens § 3, stk. 2) knytter sig til de beskrevne indsatser i de vejledende visitationsgrundlag. Sagsbehandlingstiderne kan ses her:

<https://www.kk.dk/om-kommunen/sagsbehandling-og-klager/sagsbehandlingstider/socialforvaltningen>

Sagsbehandlingstiderne viser den politiske målsætning for, hvor lang tid der maksimalt må gå fra ansøgning, og indtil Borgercenter Voksne skal træffe afgørelse. Sagsbehandlingstiderne gælder også ved genvurderinger af hjemviste sager fra Ankestyrelsen. Tidsfristerne er generelle, hvilket betyder, at der kan være særlige situationer, hvor den angivne frist ikke kan overholdes. I sådanne tilfælde orienterer Borgercenter Voksne skriftligt borgeren om årsagen til, at den generelle sagstidsfrist ikke kan overholdes, og hvornår sagen forventes færdigbehandlet. En forsinkelse kan fx skyldes, at der mangler oplysninger i forbindelse med ansøgningen. **Tidsfristerne kan desuden ændre sig på baggrund af politiske beslutninger.**

Borgeren skal have mulighed for at medvirke ved behandlingen af sin sag (retssikkerhedslovens § 4). Derfor tilrettelægger sagsbehandleren behandlingen af sagen på en sådan måde, at borgeren kan udnytte denne mulighed. Sagsbehandleren træffer dog afgørelsen på det foreliggende grundlag, hvis borgeren ikke medvirker til at oplyse sagen inden for de fastsatte tidsfrister (som ovenfor nævnt kan der være særlige situationer, hvor den angivne frist ikke kan overholdes). Det gøres for at sikre hurtighed og overholdelse af de vedtagne frister for sagsbehandlingen.

3.3 Klagemuligheder

Borgeren har i mange tilfælde, men ikke i alle, klageret. Det er som udgangspunkt kun borgeren, der kan klage, men i visse situationer kan andre personer også klage på borgers vegne. Det gælder værge, forældremyndighedsindehaver eller advokat (stillingsfuldmagt), der alle kan handle på vegne af borgeren. Derudover kan en partsrepræsentant også handle på vegne af borgeren (hvis der er givet fuldmagt). Borgeren kan påklage:

- Realitetsklage: Klager over selve afgørelsen og eventuelle mangler ved sagsbehandlingen, fx manglende partshøring eller utilstrækkelig oplysning af sagen.

- Formalitetsklage: Klager over sagsbehandlingen/sagsforløbet, fx sagsbehandlers optræden, lang sagsbehandlingstid eller klager over den faktiske forvaltningsvirksomhed, der udføres på tilbuddene.

4. De vejledende visitationsgrundlag

Nedenfor fremgår de vejledende visitationsgrundlag for servicelovens §§ 82, 85, 85a, 107 og 108 samt almenboliglovens § 105.

Den socialpædagogiske støtte til borgerne udmåles på baggrund af en konkret og individuel vurdering af borgerens funktionsevne, hvor borgerens støttebehov indplaceres på en skala fra intet til fuldstændigt støttebehov. Udmålingen af støtte foretages uafhængigt af borgerens boform.

Det vejledende visitationsgrundlag for § 85 og 85a omhandler borgere i egen bolig og borgere, som står uden egen bolig. Her opgøres støtten i konkrete støttetimer til den individuelle borger, svarende til borgerens støttebehov.

De vejledende visitationsgrundlag for §§ 107, 108 og ABL §105 omhandler borgere i botilbud. Idet støtten helt eller delvist indgår som en integreret del af de aktiviteter, der finder sted i botilbuddet, kan den ikke opgøres i konkrete individuelle støttetimer, sådan som det er tilfældet for borgere i egen bolig.

4.1 Vejledende visitationsgrundlag for tidlige og forebyggende indsatser (servicelovens § 82 a, b og d)

Lovgrundlag	<p>§ 82a: Til personer, der har nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller sociale problemer, og personer, der er i risiko for at udvikle funktionsnedsættelse eller sociale problemer, kan kommunalbestyrelsen iværksætte eller give tilskud til tilbud om gruppebaseret hjælp, omsorg eller støtte samt gruppebaseret optræning og hjælp til udvikling af færdigheder. Det er en forudsætning, at kommunalbestyrelsen vurderer, at deltagelse i sådanne tilbud vil kunne forbedre modtagerens aktuelle funktionsniveau eller forebygge, at funktionsnedsættelsen eller de sociale problemer forværres.</p> <p>§ 82 b: Til personer, der har nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller sociale problemer, og personer, der er i risiko for at udvikle funktionsnedsættelse eller sociale problemer, kan kommunalbestyrelsen iværksætte eller give tilskud til tilbud om tidsbegrænset individuel hjælp, omsorg eller støtte samt tidsbegrænset individuel optræning og hjælp til udvikling af færdigheder. Tilbuddet kan gives i op til 6 måneder. Det er en forudsætning, at kommunalbestyrelsen vurderer, at tilbuddet vil kunne forbedre modtagerens aktuelle funktionsniveau eller forebygge, at funktionsnedsættelsen eller de sociale problemer forværres.</p> <p>§ 82 d: Til personer, der har nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller sociale problemer, og personer, der er i risiko for at udvikle funktionsnedsættelse eller sociale problemer, kan kommunalbestyrelsen tilbyde støtte efter §§ 82 a og 82 b etableret i samarbejde med frivillige sociale organisationer og foreninger. Det er en forudsætning, at kommunalbestyrelsen vurderer, at deltagelse i sådanne tilbud vil kunne forbedre det aktuelle funktionsniveau eller forebygge, at funktionsnedsættelsen eller de sociale problemer forværres.</p>
--------------------	---

<p>Målgruppe</p>	<p>Målgruppen for § 82 a, b og d er borgere over 18 år, der har nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller sociale problemer, og personer der er i risiko for at udvikle funktionsnedsættelse eller sociale problemer.</p> <p>Det er en forudsætning, at kommunalbestyrelsen vurderer, at deltagelse i sådanne tilbud vil kunne forbedre det aktuelle funktionsniveau eller forebygge, at funktionsnedsættelsen eller de sociale problemer forværres.</p> <p>Indsatsen er tidlig og forebyggende og skal minimere risikoen for, at borger forværres funktionsnedsættelse/sociale problemer.</p> <p>Den forebyggende støtte forventes at kunne hjælpe borgerne tidligere, så behovet for, og dermed ansøgninger til servicelovens § 85 (socialpædagogisk støtte), bliver mindre.</p> <p>Hvis borger har et yderligere støttebehov, fx § 85, vil borgeren i forlængelse af § 82-indsatsen blive udredt og indstillet til § 85-støtte.</p> <p>Det er ikke et krav, at borgeren skal have afprøvet støtte efter SEL § 82a, b og d, før der kan gives støtte efter SEL § 85.</p> <p>Hvis borgere har fået støtte efter SEL § 82a, b og d, og denne støtte ikke vurderes tilstrækkelig, har borgeren fortsat mulighed for efterfølgende støtte efter SEL § 85.</p> <p>Det er således hensigten med lovgivningen, at indsatser efter § 82 a, b og d primært anvendes for borgere med lette funktionsnedsættelser eller lettere sociale problemer, og borgere som har en risiko for at udvikle funktionsnedsættelser eller sociale problemer.</p>
<p>Målgruppen omfatter ikke</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Borgere der har behov for længerevarende socialpædagogisk støtte • Borgere, hvor der skal iværksættes en opsøgende indsats jf. målgruppen for servicelovens § 99, for at borgeren kan gøre brug af tilbuddet • Borgere med et moderat til omfattende støttebehov <p>Vurderingen af, hvem der er i målgruppen, beror dog på en konkret og individuel vurdering.</p>
<p>Formål</p>	<p>Formålet med støtte efter § 82 er gennem vejledning, individuel og gruppebaseret støtte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At forebygge, gennem en tidlig indsats, at borgerens problemstillinger forværres, og at det bliver nødvendigt med mere indgribende foranstaltninger • At understøtte borgerens recoveryproces gennem en rehabiliterende og individuelt tilrettelagt støtte • At borgeren tilegner sig kompetencer til at kunne leve et selvstændigt liv med bæredygtige relationer. • At borgeren forbinder sig til andre mennesker og fællesskaber for herigennem at stå stærkere i hverdagslivet, opleve forbedret trivsel og kompetencer til handlekraft og deltagelse.

<p>Indhold</p>	<p>§ 82 a, b og d er organiseret i Psykiatrienhedens afdeling 'Grib København'. Grib København står på to ben: 1) Den individuelle støtte i op til seks måneder samt 2) kobling til byens fællesskaber og muligheder på baggrund af Grib Københavns stærke kendskab til byens sociale og kulturelle fællesskaber, herunder gruppeforløb i kommunalt og/eller i frivillig regi.</p> <p>I Grib København er borgerens ønsker og behov altid i centrum. Tilbuddet orienterer sig derfor bredt mod et større antal organisationer, for at skabe de kontakter borgeren er optaget af. Derudover består støtten også i koordinering med andre indsatser, inddragelse af netværk og personlig støtte.</p> <p>Den individuelle støtte handler for det første om at inspirere til forandring, bygge bro til ønskede fællesskaber og grupper og være sparringspartner i forandringsprocessen. For det andet ydes støtte til hverdagslivets udfordringer, som kan stå i vejen for ønskede forandringer. Støtten kan bestå af:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udvikling, oplæring og genoptræning af daglige færdigheder – fx struktur og overblik over hverdagens gøremål • Værdiaflæring og støtte til at træffe egne beslutninger • Rådgivning og støtte til at kunne varetage egen økonomi, være i en konstruktiv kontakt med fx. sundhedsvæsenet og beskæftigelsessystemet <p>Ved opstart af et forløb udarbejder borgeren og tovholderen i Grib København en samarbejdsaftale om, hvad der skal arbejdes med individuelt og i forhold til at forbinde sig til attraktive fællesskaber for borgeren. Derudover optegnes borgerens professionelle og private netværk og det aftales, hvem der er relevante og gavnlige at invitere ind i samarbejdet.</p> <p>Der følges løbende op på samarbejdsaftalen, bl.a. med udgangspunkt i metoden Feedback Informed Treatment. Relevante parter inviteres ind efter behov, eksempelvis via 'Åben Dialog' samtaler.</p>
<p>Afgrænsning i forhold til indhold</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Praktisk hjælp og personlig pleje ydes efter servicelovens § 83 og serviceniveauet for dette område. • Ledsagelse alene som kompensation for nedsat psykisk og / eller fysisk funktionsevne ydes efter servicelovens § 97. Ansøgninger herom behandles af Borgercenter Handicap • Sygepleje samt lægefaglig, psykologisk og fysioterapeutisk behandling ydes i henhold til gældende regler i sundhedsloven.
<p>Omfang og varighed</p>	<p>Støtten efter § 82 b kan ydes maksimalt 6 måneder.</p> <p>Hvert forløb tilrettelægges ud fra den enkeltes borgers ideer, ønsker og behov. Indledningsvist i forløbet vil kontakten til borgeren være mere intensiv (ugentlig kontakt). Den individuelle støtte aftager typisk i takt med, at aktiviteter via § 82 a og d iværksættes. Dette kan dog variere alt efter, hvilke problematikker der fremgår i forløbet.</p>

<p>Kriterier for tildeling af indsatsen</p>	<p>Der er ikke fastsat nærmere betingelser, udover at borgeren skal være omfattet af målgruppen for indsatsen.</p> <p>I vurderingen af en ansøgning foretager Borgercenter Voksne altid en konkret og individuel vurdering med udgangspunkt i den enkelte borgers særlige behov og forudsætninger. Der udarbejdes ikke en VUM i vurderingen af, om borger er omfattet af målgruppen.</p> <p>Der kan ikke klages over Borgercenter Voksnes afgørelse til Ankestyrelsen eller anden administrativ myndighed. Det følger af serviceloven og skyldes, at der er tale om en 'kan'-bestemmelse, som kommunen kan vælge at anvende. Hvis borgeren får afslag på anden støtte, fx SEL § 85 (socialpædagogisk støtte), i forbindelse med støtte efter SEL § 82a, b eller d, kan der fortsat klages over afslaget på støtte efter SEL § 85</p>
<p>Levering af indsatsen</p>	<p>Støtten efter § 82 b gives af Borgercenter Voksnes personale, der har pædagogisk, socialfaglig, sundhedsfaglig eller brugererfaringer (peer støtte) som baggrund.</p> <p>Støtten kan foregå både individuelt og i grupper, og kontakten kan både foregå som personligt møde, skærmbaseret dialog og telefonisk kontakt.</p> <p>Støtten kan både leveres i borgerens bolig og uden for boligen, f.eks. som gruppeindsatser/arbejdsfællesskaber i frivillig regi eller på aktivitets- og samværstilbud.</p>
<p>Kvalitetskrav/standard i indsatsen</p>	<p>Indsatsen ydes som oftest af borgercentrets eget korps af uddannet personale.</p>
<p>Omkostninger for borgeren</p>	<p>Ingen omkostninger</p>
<p>Særlige opmærksomhedspunkter</p>	<p>Nej</p>

4.2 Vejledende visitationsgrundlag for socialpædagogisk støtte (servicelovens § 85)

Lovgrundlag	<p>Socialpædagogisk støtte, servicelovens § 85. ”Kommunalbestyrelsen skal tilbyde hjælp, omsorg eller støtte samt optræning og hjælp til udvikling af færdigheder til personer, som har behov herfor på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer”.</p>
Målgruppe	<p>Målgruppen for indsatsen er borgere over 18 år med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer, som har behov for hjælp, omsorg eller støtte samt optræning og hjælp til udvikling af færdigheder.</p> <p>Vejledende består målgruppen af borgere med moderat støttebehov eller mere efter voksenudredningsmetoden (VUM). Vurderingen af, hvem der er i målgruppen, beror på en konkret og individuel vurdering.</p> <p>Målgruppen for dette vejledende visitationsgrundlag vedrører alene borgere, som bor i egen bolig eller står uden egen bolig, og hvor en indsats efter servicelovens § 85 tildeles for, at borgerne kan fungere i egen bolig.</p> <p>Borgere, som bor i et botilbud efter servicelovens §§ 107-108 og almenboliglovens § 105, modtager også støtte efter servicelovens § 85. Der henvises til vejledende visitationsgrundlag for disse ydelser</p> <p>I Borgercenter Voksne ydes der særligt tilrettelagte indsatser møntet på følgende undermålgrupper:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Borgere med moderat <u>eller omfattende</u> spiseforstyrrelse, som bor i egen bolig, hvor en særlig tilrettelagt § 85-indsats understøtter rehabilitering og borgerens recoveryproces i forhold til spiseforstyrrelsen. 2. Borgere med særligt komplekse problemstillinger, hvor der er behov for en mere intensiv og fleksibel socialpædagogisk støtte, for at borgeren kan fastholde livet i egen bolig (Fleksibel bostøtte). Målgruppen for fleksibel bostøtte er borgere med højt til fuldstændigt støttebehov efter VUM. <p>Derudover ydes der socialpædagogisk støtte efter § 85a til personer i hjemløshed eller i risiko herfor, som har behov for hjælp, omsorg eller støtte på grund af særlige sociale problemer. Denne indsats beskrives under afsnit 4.3.</p>
Målgruppen omfatter ikke	<p>Vejledende er borgere med let støttebehov eller lavere i VUM ikke omfattet. Der kan dog være forhold, som gør, at borgere med dette støttebehov også er omfattet. Det beror altid på en konkret og individuel vurdering.</p> <p>Målgruppen omfatter ikke borgere, hvis behov kan dækkes med en indsats efter servicelovens § 82.</p>
Formål	<p>Formålet med socialpædagogisk bistand er gennem vejledning, støtte og træning:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • At styrke den enkeltes funktionsmuligheder og rehabilitering samt understøtte borgerens recovery. • At udvikle og understøtte personlige færdigheder, blandt andet med henblik på at skabe eller bevare sociale netværk, struktur i hverdagen, og evnen til at varetage egne interesser i hverdagen for herigennem at understøtte og udvikle borgerens muligheder for et selvstændigt liv. <p>Formålet er således, at borgeren skal blive mere selvhjulpen, så borgeren i højere grad har mulighed for at leve et selvstændigt liv på egne betingelser.</p>
<p>Indhold</p>	<p>Socialpædagogisk støtte indeholder et bredt spektrum af indsatsområder, som ydes på baggrund af et helhedsorienteret perspektiv. Indholdet vil derfor variere afhængigt af borgerens behov og kan fx bestå i udvikling, oplæring og genoptræning af daglige færdigheder, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arbejde med metoder til at skabe struktur og overblik i dagligdagen i eget hjem • Støtte til kunne strukturere og koordinere de praktiske opgaver i hjemmet • Støtte til at kunne varetage egenomsorg og træffe beslutninger om eget liv • Støtte til at kunne varetage egen økonomi • Støtte til at skabe og fastholde et netværk • Støtte til at igangsætte og fastholde fritidsaktiviteter • Som led i et indsatsmål støtte til at indgå i kontakt med sundhedsvæsenet, myndigheder og andre instanser <p>Ved opstart af et forløb udarbejder § 85-medarbejderen i samarbejde med borgeren en plan for, hvordan der i indsatsen skal arbejdes med de opstillede indsatsmål fra Borgerens Plan (har funktion af handleplan efter servicelovens § 141, stk. 1).</p> <p>Der følges løbende op på indsatsmålene med fokus på at øge borgerens grad af selvhjulpenhed og dermed afslutning af § 85-støtte og evt. overgang til andre, ikke-visiterede indsatser.</p>
<p>Afgrænsning i forhold til indhold</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Praktisk hjælp og personlig pleje ydes efter servicelovens § 83 og serviceniveauet for dette område. • Ledsagelse alene som kompensation for nedsat psykisk og / eller fysisk funktionsevne ydes efter servicelovens § 97. Ansøgninger herom behandles af Borgercenter Handicap Ledsagelse, der som led i en § 85 indsats retter sig mod optræning og hjælp til udvikling af borgerens kompetencer på sigt, er dog omfattet. • Sygepleje samt lægefaglig, psykologisk og fysioterapeutisk behandling ydes i henhold til gældende regler i sundhedsloven.
<p>Omfang og varighed</p>	<p>Den socialpædagogiske støtte tilrettelægges ud fra den enkeltes borgers motivation og øvrige aktiviteter. Der vil så vidt muligt blive planlagt ugentlig støtte, men det tjemæssige omfang af støtten kan variere fra uge til uge alt efter, hvilket/hvilke indsatsmål der arbejdes med.</p>

	<p>Vejledende er omfanget for støtten for borgere i egen bolig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Moderat støttebehov: en til tre timer per uge • Højt støttebehov: to til fire timer per uge • Fuldstændigt støttebehov: Fra fire timer og op afhængig af den konkrete individuelle vurdering <p>Det vejledende omfang af indsatsen Fleksibel bostøtte er mellem seks og 15 timer om ugen, da målgrupperne kan have behov for en særlig omfangsrig støtte i en periode.</p> <p><u>Det vejledende omfang af den særligt tilrettelagte § 85-indsats til borgere med spiseforstyrrelse er mellem 4-15 timer pr. uge. Støtten tildeles i pakker med varierende timeantal.</u></p> <p>Støtteomfanget fremgår af bevillingsskrivelsen til borgeren.</p> <p>I nedenstående skitseres fire målgrupper for § 85-indsatser i serviceloven møntet på borgere i egen bolig eller uden bolig, som støttens omfang og varighed skal ses i relation til.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="646 857 903 965">Typer af målgrupper</th> <th data-bbox="903 857 1187 965">Støttebehov</th> <th data-bbox="1187 857 1430 965">Typer af aktiviteter efter servicelovens § 85</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="646 965 903 1700">Borgere, som kan fungere i egen bolig ved hjælp af en § 85-indsats efter serviceloven med henblik på at forebygge, at de får behov for et midlertidigt eller længerevarende botilbud</td> <td data-bbox="903 965 1187 1700">Disse borgere har generelt brug for støtte for at kunne fungere i egen bolig for at forebygge yderligere funktionsnedsættelser og evt. behov for at flytte i botilbud</td> <td data-bbox="1187 965 1430 1700">Fokus i indsatsen er, at borgeren udvikler nye færdigheder og et bedre funktionsniveau for i højere grad at leve et selvstændigt liv på egne betingelser. Fokus er også på at tilbyde støtte uden for boligen, sådan at borgeren integreres i civilsamfundet, fx opsøge aktiviteter og få borgerne tilknyttet sociale fællesskaber.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="646 1700 903 2051">Borgere med moderat <u>eller omfattende</u> spiseforstyrrelse, som bor i egen bolig, og hvor en særlig tilrettelagt § 85 indsats er påkrævet</td> <td data-bbox="903 1700 1187 2051">Disse borgere har særlige udfordringer, som knytter sig til deres spiseforstyrrelse og har derfor brug for en specialiseret indsats, som ikke kan ydes under den almindelige hjemmevejlederindsats</td> <td data-bbox="1187 1700 1430 2051">Fokus i indsatsen er på at forebygge og understøtte behandling ved at lære borgeren at mestre de udfordringer, som følger med lidelsen, sådan at borgerne på sigt</td> </tr> </tbody> </table>	Typer af målgrupper	Støttebehov	Typer af aktiviteter efter servicelovens § 85	Borgere, som kan fungere i egen bolig ved hjælp af en § 85-indsats efter serviceloven med henblik på at forebygge, at de får behov for et midlertidigt eller længerevarende botilbud	Disse borgere har generelt brug for støtte for at kunne fungere i egen bolig for at forebygge yderligere funktionsnedsættelser og evt. behov for at flytte i botilbud	Fokus i indsatsen er, at borgeren udvikler nye færdigheder og et bedre funktionsniveau for i højere grad at leve et selvstændigt liv på egne betingelser. Fokus er også på at tilbyde støtte uden for boligen, sådan at borgeren integreres i civilsamfundet, fx opsøge aktiviteter og få borgerne tilknyttet sociale fællesskaber.	Borgere med moderat <u>eller omfattende</u> spiseforstyrrelse, som bor i egen bolig, og hvor en særlig tilrettelagt § 85 indsats er påkrævet	Disse borgere har særlige udfordringer, som knytter sig til deres spiseforstyrrelse og har derfor brug for en specialiseret indsats, som ikke kan ydes under den almindelige hjemmevejlederindsats	Fokus i indsatsen er på at forebygge og understøtte behandling ved at lære borgeren at mestre de udfordringer, som følger med lidelsen, sådan at borgerne på sigt
Typer af målgrupper	Støttebehov	Typer af aktiviteter efter servicelovens § 85								
Borgere, som kan fungere i egen bolig ved hjælp af en § 85-indsats efter serviceloven med henblik på at forebygge, at de får behov for et midlertidigt eller længerevarende botilbud	Disse borgere har generelt brug for støtte for at kunne fungere i egen bolig for at forebygge yderligere funktionsnedsættelser og evt. behov for at flytte i botilbud	Fokus i indsatsen er, at borgeren udvikler nye færdigheder og et bedre funktionsniveau for i højere grad at leve et selvstændigt liv på egne betingelser. Fokus er også på at tilbyde støtte uden for boligen, sådan at borgeren integreres i civilsamfundet, fx opsøge aktiviteter og få borgerne tilknyttet sociale fællesskaber.								
Borgere med moderat <u>eller omfattende</u> spiseforstyrrelse, som bor i egen bolig, og hvor en særlig tilrettelagt § 85 indsats er påkrævet	Disse borgere har særlige udfordringer, som knytter sig til deres spiseforstyrrelse og har derfor brug for en specialiseret indsats, som ikke kan ydes under den almindelige hjemmevejlederindsats	Fokus i indsatsen er på at forebygge og understøtte behandling ved at lære borgeren at mestre de udfordringer, som følger med lidelsen, sådan at borgerne på sigt								

			kan klare livet i egen bolig.
	Borgere med særligt svære og komplekse problemstillinger, hvor der er behov for en mere intensiv og fleksibel støtte for at fastholde livet i egen bolig (Fleksibel bostøtte)	Disse borgere har behov for intensiv og fleksibel hjælp, omsorg, støtte eller optræning til udvikling af færdigheder for at kunne fastholde livet i egen bolig	<p>Fokus i indsatsen er, at borgeren udvikler nye færdigheder og et bedre funktionsniveau for i højere grad at leve et selvstændigt liv på egne betingelser.</p> <p>Støtten kan også fokusere på at afklare borgerens ressourcer i forhold til en fremtidig boform.</p> <p>Personlig hjælp og pleje samt hjælp eller støtte til praktiske opgaver i hjemmet samt madservice (servicelovens § 83) kan bevilliges i mindre omfang som en del af den samlede indsats</p>
Kriterier for tildeling af indsatsen	<p>Der er ikke fastsat nærmere betingelser, udover at borgeren skal være omfattet af målgruppen for indsatsen.</p> <p>I vurderingen af en ansøgning foretager Borgercenter Voksne altid en konkret og individuel vurdering med udgangspunkt i den enkelte borgers særlige behov og forudsætninger, og støtten bevilliges og tilrettelægges ud fra det.</p>		
Opfølgning	<p>Borgercenter Voksne foretager som udgangspunkt opfølgning på indsatsen senest 12 måneder efter, at indsatsen er iværksat for borgere.</p> <p>For den fleksible bostøtte vil der som udgangspunkt ske en opfølgning hvert halve år.</p> <p>Hyppigere opfølgning kan ske. Det afhænger af behovet.</p> <p>Borgerens forløb afsluttes, når formålet med indsatsen er opfyldt eller en anden indsats vurderes at være mere relevant, herunder henvisning til ikke-visiteret støtte. Som udgangspunkt sker revurderingen senest efter 24 måneder.</p>		
Levering af indsatsen	<p>Støtten gives som udgangspunkt af § 85-medarbejdere med en pædagogisk, socialfaglig eller sundhedsfaglig baggrund.</p>		

	<p>Støtten kan foregå både individuelt og i grupper, og kontakten kan både foregå som personligt møde, skærmbaseret dialog og telefonisk kontakt. Et gruppebaseret tilbud kan styrke borgernes deltagelse i sociale fællesskaber samt sikre en bedre anvendelse af de ressourcer, som er til rådighed i forhold til, at et stigende antal borgere har brug for en støtteindsats.</p> <p>Støtten kan både leveres i borgerens bolig og uden for boligen, f.eks. som gruppeindsatser på aktivitets- og samværstilbud.</p> <p>Hvis indsatsmålene ikke opfyldes inden for to år, skifter borgeren hjemmevejleder for at tilføre samarbejdsrelationen en ny faglig dynamik, forudsat at afgørende forhold ikke taler imod et sådan skift.</p> <p>Der henvises desuden til de vejledende visitationsgrundlag for botilbud efter §§ 107, 108 og almenboliglovens § 105, hvor støtten efter §§ 83 og 85 er beskrevet.</p>
Kvalitetskrav/standard i indsatsen	Indsatsen ydes som oftest af borgercentrets eget korps af faguddannet personale.
Omkostninger for borgeren	Der er ingen omkostninger for borgeren.
Særlige opmærksomhedspunkter	Intet relevant.

4.3 Vejledende visitationsgrundlag for socialpædagogisk støtte (servicelovens § 85a)

Lovgrundlag	<p>Socialpædagogisk støtte, servicelovens § 85a.</p> <p>”Kommunalbestyrelsen skal tilbyde hjælp, omsorg eller støtte til udvikling af færdigheder efter de specialiserede bostøttemetoder fra Housing-First-tilgangen til personer i hjemløshed eller i risiko for hjemløshed, som har behov for hjælp, omsorg eller støtte på grund af særlige sociale problemer.</p> <p>Stk. 2 Følger kommunalbestyrelsen ikke borgerens ønsker til leverandør af bostøtten, jf. §142, stk. 4, skal kommunalbestyrelsen begrunde dette i afgørelsen efter stk. 1.”</p>
Målgruppe	<p>Målgruppen for indsatsen er personer i hjemløshed eller i risiko herfor, som har behov for hjælp, omsorg eller støtte på grund af særlige sociale problemer.</p> <p>Borgere i hjemløshed er personer, som ikke råder over egen bolig eller værelse, men som er uden opholdssted den kommende nat, henvist til midlertidige boligalternativer eller bor midlertidigt eller uden kontrakt hos familie, venner og bekendte.</p> <p>Ligeledes gælder, at der kan være hjemløsesituationer, hvor borgere ikke kan benytte deres bolig på grund af sociale eller psykiske problemstillinger, fx svær angst, og hvor borgeren derfor lever i en form for hjemløshed.</p> <p>Borgere i hjemløshed er kendetegnet ved foruden at mangle bolig også at have andre komplekse problemstillinger, fx psykisk sygdom, rusmiddelproblemer eller andre psykosociale vanskeligheder.</p>

	<p>Vejledende består målgruppen af borgere med moderat støttebehov eller mere efter voksenundretningsmetoden (VUM). Vurderingen af, hvem der er i målgruppen, beror på en konkret og individuel vurdering.</p>
Målgruppen omfatter ikke	<p>Vejledende er borgere med let støttebehov eller lavere støttebehov i VUM ikke omfattet. Der kan dog være forhold, som gør, at borgere med dette støttebehov også er omfattet. Det beror altid på en konkret og individuel vurdering.</p> <p>Målgruppen omfatter ikke borgere, hvis behov kan dækkes med en indsats efter servicelovens § 82, §104 eller Lov om Aktiv Beskæftigelse (LAB § 167) - mentorordning.</p>
Formål	<p>Formålet med socialpædagogisk bistand er gennem vejledning, støtte og træning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At afhjælpe og forebygge den enkeltes problemer med hjemløshed og øvrige sociale problemer • At styrke den enkeltes boevne, funktionsmuligheder og rehabilitering samt understøtte borgerens recovery. • At udvikle og understøtte borgerens personlige færdigheder, blandt andet med henblik på at skabe eller bevare sociale netværk, struktur i hverdagen, og evnen til at varetage egne interesser i hverdagen for herigennem at understøtte og udvikle borgerens muligheder for et selvstændigt liv. <p>Formålet er således, at borgeren skal blive mere selvhjulpne, så borgeren i højere grad har mulighed for at leve et selvstændigt liv, i egen bolig og på egne betingelser.</p>
Indhold	<p>Socialpædagogisk støtte efter 85a centrerer sig om 3 specialiserede bostøttemetoder efter Housing First-tilgangen.</p> <p>Housing First er en helhedsorienteret tilgang til hjemløshed, hvor borgeren tilbydes en selvstændig bolig i almindeligt boligbyggeri og samtidig modtager en individuelt tilrettelagt bostøtte. Tilgangen bygger på recovery- og empowerment-tilgangen, der understøtter borgerens selvstændighed og tager udgangspunkt i borgerens egen oplevelse af behovet for støtte. Samarbejdet mellem borger og den fagprofessionelle skal bygge på borgerens ønsker, drømme og håb.</p> <p>Ud fra Housing First-tilgangen anvendes tre forskellige metoder til at yde individuel, intensiv bostøtte: Assertive Community Treatment (ACT-metoden), Intensive Case Management (ICM-metoden) og Critical Time Intervention (CTI-metoden). Bostøttemetoderne er målrettet borgere med forskelligt behov for støtte, og tilsammen giver de specialiserede støttemetoder mulighed for at imødekomme de varierende støttebehov, der gør sig gældende for målgruppen af borgere, der lever i eller i risiko for hjemløshed.</p> <p>CTI-metoden: Tidsbegrænsning: 9 måneder. Støtten gives i faser bestående af en indledende kontaktskabelsesfase efterfulgt af tre lige lange faser med forskelligt indhold og faldende intensitet. Målgruppe: Borgere der i betydelig grad kan benytte det eksisterende støttesystem, og som primært har brug for støtte i en kortere overgangsperiode Støttens indhold: Praktisk og social støtte Medarbejderressourcer: En CTI-medarbejder leverer og koordinerer støtten</p> <p>ICM-metoden Tidsbegrænsning: Ingen</p>

	<p>Målgruppe: Borgere med behov for støtte i en længerevarende periode, som i nogen grad kan benytte eksisterende tilbud. Støttens indhold: Intensiv praktisk og social støtte givet i henhold til Housing First tilgangen. Medarbejderressourcer: En ICM-medarbejder leverer og koordinerer støtten.</p> <p>ACT-metoden Tidsbegrænsning: Ingen Målgruppe: Borgere med udtalt behov for støtte i en længerevarende periode, som kun i meget begrænset omfang kan benytte eksisterende tilbud. Støttens indhold: Langvarig fleksibel og teambaseret social, sundhedsfaglig og praktisk støtte dér, hvor borgeren opholder sig. Medarbejderressourcer: Støtten varetages af et tværfagligt team, som varetager hhv. socialpædagogisk støtte, sundhedsfaglig støtte og administrativ myndighedsfunktion.</p> <p>Støtten efter 85a indeholder et bredt spektrum af indsatsområder, som ydes på baggrund af et helhedsorienteret perspektiv. Indholdet vil derfor variere afhængigt af borgerens behov og kan fx bestå i udvikling, oplæring og genoptræning af daglige færdigheder, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Støtte til at kunne fastholde egen bolig • Støtte til at skabe struktur og overblik i dagligdagen i eget hjem • Støtte til kunne strukturere og koordinere de praktiske opgaver i hjemmet • Støtte til at kunne varetage egenomsorg og træffe beslutninger om eget liv • Støtte til at arbejde med evt. rusmiddelproblematikker (ny) • Støtte til at kunne varetage egen økonomi • Støtte til at skabe og fastholde et netværk • Støtte til at igangsætte og fastholde fritidsaktiviteter • Som led i et indsatsmål støtte til at indgå i kontakt med sundhedsvæsenet, myndigheder og andre instanser <p>Ved opstart af et forløb udarbejder bostøtten i samarbejde med borgeren en plan for, hvordan der i indsatsen skal arbejdes med de opstillede indsatsmål fra Borgerens Plan (har funktion af handleplan efter servicelovens § 142, stk. 1).</p> <p>Der følges løbende op på indsatsmålene med fokus på at øge borgerens grad af selvhjulpethed og dermed afslutning af § 85a-støtte og evt. overgang til andre indsatser.</p>
<p>Afgrænsning i forhold til indhold</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Efterforsorg efter servicelovens §110 • Praktisk hjælp og personlig pleje ydes efter servicelovens § 83 og serviceniveauet for dette område. • Ledsagelse alene som kompensation for nedsat psykisk og / eller fysisk funktionsevne ydes efter servicelovens § 97. Ansøgninger herom behandles af Borgercenter Handicap Ledsagelse, der som led i en § 85 indsats retter sig mod optræning og hjælp til udvikling af borgerens kompetencer på sigt, er dog omfattet. • Sygepleje samt lægefaglig, psykologisk og fysioterapeutisk behandling ydes i henhold til gældende regler i sundhedsloven
<p>Omfang og varighed</p>	<p>Den socialpædagogiske støtte tilrettelægges ud fra den enkeltes borgers støttebehov og motivation med denne intensitet:</p>

	CTI	ICM	ACT
Tidsbegrænsning	9 måneder fra borger er anvist bolig	Ingen	Ingen
Indsatsens indhold	Faseopdelt: 1. Kontaktskabelse 2. Overgang til egen bolig 3. Afprøvning af bolig 4. Overdragelse af støtte	Koordineret monofaglig støtte.	Langvarig, tværfaglig og fleksibel støtte der, hvor borgeren opholder sig. Tværfaglig og koordineret indsats
Intensitet	Støtten gives fleksibelt og med gradvist faldende intensitet	Støtten gives fleksibelt og kan variere i intensitet.	Støtten gives fleksibelt og kan variere i intensitet.
Støttebehov	Moderat med faldende intensitet	Moderat	Moderat til højt
Afslutning	Indsats afsluttes efter 9 mdr. eller når hensigtsmæssigt. Mulighed for forlængelse eller efterværn	Til borgeren ikke længere vurderes i risiko for at blive hjemløs.	Indsatsen følger borgeren ud i egen bolig og forsætter til borgeren har etableret et velfungerende liv i egen bolig
	<p>Der vil så vidt muligt blive planlagt ugentlig støtte, men det timemæssige omfang af støtten kan variere fra uge til uge alt efter, hvilket/hvilke indsatsmål der arbejdes med.</p> <p>Vejledende er omfanget for støtten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Moderat støttebehov: en til tre timer per uge • Højt støttebehov: to til fire timer per uge 		
Kriterier for tildeling af indsatsen	<p>Der er ikke fastsat nærmere betingelser, udover at borgeren skal være omfattet af målgruppen for indsatsen.</p> <p>I vurderingen af en ansøgning foretager Borgercenter Voksne altid en konkret og individuel vurdering med udgangspunkt i den enkelte borgers særlige behov og forudsætninger, og støtten tilrettelægges ud fra det.</p>		
Opfølgning	<p>Borgercenter Voksne foretager som udgangspunkt opfølgning på indsatsen senest seks måneder efter at indsatsen er iværksat for borgere og herefter i udgangspunktet hvert halve år.</p> <p>Hyppigere opfølgning kan ske, hvis myndighed vurderer, der er behov.</p> <p>Borgerens forløb afsluttes, når formålet med indsatsen er opfyldt eller en anden indsats vurderes at være mere relevant, herunder henvisning til ikke-visitorer støtte.</p>		

	<p>Revurderingen sker senest efter 12 måneder eller hvis myndighed vurderer, at der er behov for anden støtte.</p> <p>Myndighed foretager herudover lovpligtigt personrettet tilsyn, som følger kadencen for opfølgningen.</p>
Levering af indsatsen	<p>Støtten gives som udgangspunkt af bostøtter med en pædagogisk eller socialfaglig baggrund og kursus eller oplæring i den aktuelle metode. Særligt for ACT-forløb gælder det, at den sundhedsfaglige støtte tilbydes af sundhedsfagligt uddannede medarbejdere. Dertil er der i ACT-metoden integreret sagsbehandlerkompetencer.</p> <p>Borgeren har mulighed for at ønske om støtten efter §85a skal leveres af en kommunal medarbejder eller i regi af den boform efter §110, som borgeren udskrives fra. Borgerens ønske til leverandør skal dokumenteres i borgerens handleplan efter servicelovens §142 (Borgerens Plan). Det er en myndighedsafgørelse om borgerens ønske imødekommes.</p> <p>Støtten kan foregå både individuelt og i grupper, og kontakten kan både foregå som personligt møde, skærm-baseret dialog og telefonisk kontakt.</p> <p>Støtten leveres som udgangspunkt i borgerens bolig men kan også leveres uden for boligen, hvis og når det understøtter målene i handleplanen.</p> <p>Der henvises desuden til de vejledende visitationsgrundlag for botilbud efter §§ 107, 108 og almenboliglovens § 105, hvor støtten efter §§ 83 og 85 er beskrevet.</p>
Kvalitetskrav/standard i indsatsen	<p>Indsatsen ydes enten af borgercentrets personale eller af medarbejdere fra private herberger. Medarbejderne skal som hovedregel have en relevant uddannelse samt have kursus eller anden oplæring i den givne metode.</p>
Omkostninger for borgeren	<p>Der er ingen omkostninger for borgeren.</p>
Særlige opmærksomhedspunkter	<p>Intet relevant.</p>

4.3. Vejledende visitationsgrundlag for midlertidigt ophold i botilbud (servicelovens § 107)

<p>Lovgrundlag</p>	<p>Midlertidigt ophold i botilbud, servicelovens § 107.</p> <p>”Kommunalbestyrelsen kan tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer, som på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer har behov for det.</p> <p>Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. til personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har behov for omfattende hjælp til almindelige, daglige funktioner eller for pleje, eller som i en periode har behov for særlig behandlingsmæssig støtte, og 2. til personer med nedsat psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer, der har behov for pleje eller behandling, og som på grund af disse vanskeligheder ikke kan klare sig uden støtte.”
<p>Målgruppe</p>	<p>Målgruppen er borgere over 18 år med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og / eller særlige sociale problemer for hvem, der i en <i>midlertidig</i> periode er behov for at afklare, udvikle eller genskabe evnen til at kunne varetage almindelige daglige funktioner.</p> <p>Det betyder, at nogle af borgerne vil kunne flytte i egen bolig efter opholdet i det midlertidige botilbud. Andre borgere vil blive visiteret til et længerevarende botilbud efter servicelovens § 108 eller almenboliglovens § 105.</p> <p>For at borgeren er omfattet af målgruppen, skal det vurderes at være nødvendigt, at støtten finder sted i et § 107-botilbud efter serviceloven. Det er en forudsætning, at behovet for støtte ikke kan dækkes på anden vis, fx via støtte i eget hjem (§ 85).</p> <p>Vejledende skal borgeren have et højt eller fuldstændigt støttebehov. Borgercenter Voksnes § 107-botilbud kan have forskellige målgrupper med varierende problemstillinger, men fælles for dem er, at de ligger inden for den ovennævnte ramme.</p>
<p>Målgruppen omfatter ikke</p>	<p>Vejledende er borgere med moderat støttebehov eller mindre (iht. VUM) ikke omfattet.</p> <p>Borgere, som kan bo i egen bolig med støtte, er ikke omfattet.</p> <p>Borgere, hvis primære problem består i, at de har svært ved at finde fodfæste på det københavnske boligmarked, er heller ikke omfattet.</p>
<p>Formål</p>	<p>Formålet med et § 107-botilbud efter serviceloven er at sikre en midlertidig boligmæssig ramme, som er med til:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At udvikle, genskabe og/eller afklare borgerens evner og sociale færdigheder til at kunne klare tilværelsen, eventuelt med støtte.

	<ul style="list-style-type: none"> • At sikre borgerens midlertidige behov for pleje og behandling. <p>Formålet er således at styrke borgerens mestringsevne og recovery i forhold til de udfordringer, som det i visitationen er vurderet, at der skal arbejdes med. Ved hjælp af en rehabiliterende og recoveryorienteret indsats udvikles borgerens boevne samt støttebehov, herunder eventuelle brug af kompenserende strategier.</p>
<p>Indhold</p>	<p>Støtten kan gives i botilbud, som er egnede til ophold af midlertidig karakter. Tilbuddene kan have forskellig størrelse og være målrettet forskellige målgrupper.</p> <p>Støtten tilrettelægges altid med afsæt i borgerens individuelle ressourcer og behov med fokus på mest mulig hjælp til selvhjælp og den rette kompensation.</p> <p>Indholdet i indsatsen tilrettelægges ud fra borgerens individuelle og prioriterede mål og delmål for indsatsen (Borgerens Plan, som har funktion af handleplan efter servicelovens § 141, stk. 1). Borgerens Plan er udarbejdet på baggrund af borgerens VUM.</p> <p>Psykosocial rehabilitering og botræning udgør de væsentlige serviceydelser i et § 107-tilbud efter serviceloven. Det kan spænde bredt og bl.a. omfatte udvikling eller genskabelse af borgerens evne til at varetage almindelige daglige funktioner og få opfyldt grundlæggende sociale rettigheder, fx i form af at kunne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Træffe beslutninger om eget liv • Bo i egen bolig • Komme omkring og have kontakt med andre • Have arbejde/aktivitet i hverdagen og dyrke interesser • Varetage egen økonomi • Udføre egen personlig pleje • Modtage behandling for et evt. problematisk brug af rusmidler • Få struktur i dagligdagen • Indgå i kontakt med offentlige myndigheder • Tage vare på sig selv ernæringsmæssigt • Varetage job, uddannelse / undervisning og beskæftigelse <p>Indholdet varierer botilbuddene imellem, da de har differentierede målgrupper med varierende problemstillinger og behov. Botilbuddene kan således være specialiserede på forskellig vis.</p> <p>Indsatsen i botilbuddet ydes efter servicelovens øvrige bestemmelser om bl.a.:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Personlig pleje og praktisk hjælp (servicelovens § 83) • Socialpædagogisk støtte, herunder socialpædagogisk ledsagelse, som er ledsagelse møntet på optræning og hjælp til udvikling af borgerens kompetencer på sigt (servicelovens § 85) <p>Dele af indsatsen kan også ydes efter sundhedslovens bestemmelser om fx hjemmesygepleje (sundhedslovens § 138).</p>						
Afgrænsning i forhold til indhold	Intet relevant						
Omfang og varighed	<p>Ved visiteringen beskrives det altid i borgerens afgørelse, VUM og Borgerens Plan (har funktion af handleplan efter servicelovens § 141, stk. 1), hvad formålene med botilbudsindsatsen er.</p> <p>Omfanget af støtten, som borgeren kan modtage i et servicelovens § 107-botilbud, afhænger af borgerens individuelle støttebehov. Det kan spænde fra få timers ugentlig støtte til massiv hjælp og støtte med døgndækning.</p> <p>På botilbuddet tidsestimere det, hvor lang tid det vurderes at ville tage at opnå målene. Det danner grundlaget for omfanget af og opfølgningen på indsatsen og de aktiviteter, som foregår i botilbuddet.</p> <p>Ophold i botilbud efter § 107 er af korterevarende karakter, og der følges løbende op på borgers indsatsmål med fokus på at borger kan overgå til en mere selvstændig boform. Ud- eller omvisitering vil ske, når formålet med opholdet er opfyldt, og borgeren dermed ikke længere har behov for tilbuddet. Som udgangspunkt foretages revurderingen senest inden for 24 måneder.</p> <p>I nedenstående skitseres to målgrupper for § 107-botilbud efter serviceloven, som støttens omfang og varighed skal ses i relation til.</p> <table border="1" data-bbox="579 1507 1273 2067"> <thead> <tr> <th data-bbox="579 1507 786 1648">Typer af målgrupper</th> <th data-bbox="786 1507 1034 1648">Omfang af støttebehov</th> <th data-bbox="1034 1507 1273 1648">Typen af aktiviteter efter fx servicelovens §§ 83 og 85</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="579 1648 786 2067">Borgere med betydelig nedsat psykisk og eventuel fysisk funktionsevne eller særlige sociale problemer, som primært skal have botræning, før de flytter i en anden og</td> <td data-bbox="786 1648 1034 2067">Dette er borgere med et betydeligt støttebehov, som ved hjælp af målrettet psykosocial og rehabiliterende indsats samt botræning vurderes at kunne flytte i en anden og mere selvstændig</td> <td data-bbox="1034 1648 1273 2067">Fokus i indsatserne er på at udvikle psykiske og sociale færdigheder, som er nødvendige for, at borgeren kan flytte i en anden og mere selvstændig boform. Indsatsen vil primært bestå af botræning og tilrettelægges inden</td> </tr> </tbody> </table>	Typer af målgrupper	Omfang af støttebehov	Typen af aktiviteter efter fx servicelovens §§ 83 og 85	Borgere med betydelig nedsat psykisk og eventuel fysisk funktionsevne eller særlige sociale problemer, som primært skal have botræning, før de flytter i en anden og	Dette er borgere med et betydeligt støttebehov, som ved hjælp af målrettet psykosocial og rehabiliterende indsats samt botræning vurderes at kunne flytte i en anden og mere selvstændig	Fokus i indsatserne er på at udvikle psykiske og sociale færdigheder, som er nødvendige for, at borgeren kan flytte i en anden og mere selvstændig boform. Indsatsen vil primært bestå af botræning og tilrettelægges inden
Typer af målgrupper	Omfang af støttebehov	Typen af aktiviteter efter fx servicelovens §§ 83 og 85					
Borgere med betydelig nedsat psykisk og eventuel fysisk funktionsevne eller særlige sociale problemer, som primært skal have botræning, før de flytter i en anden og	Dette er borgere med et betydeligt støttebehov, som ved hjælp af målrettet psykosocial og rehabiliterende indsats samt botræning vurderes at kunne flytte i en anden og mere selvstændig	Fokus i indsatserne er på at udvikle psykiske og sociale færdigheder, som er nødvendige for, at borgeren kan flytte i en anden og mere selvstændig boform. Indsatsen vil primært bestå af botræning og tilrettelægges inden					

	<p>mere selvstændig boform.</p>	<p>boligform inden for en kortere eller længere periode.</p>	<p>for områderne struktur i hverdagen, egenomsorg samt netværk og relationer.</p> <p>Støtte til kontakt til læge og hospital kan være del af indsatsen, ligesom sygeplejedydelser og fysisk træning kan indgå.</p>
	<p>Borgere med nedsat psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer, der har behov for pleje eller behandling, og som på grund af disse vanskeligheder ikke kan klare sig uden støtte. Det kan dels være borgere med et problematisk brug af rusmidler som hovedproblem, dels borgere med sindslidelser eller andre adfærdsmæssige problemer af psykisk eller social karakter</p>	<p>Dette er borgere med behov for støtte i en midlertidig periode for at opretholde deres livskvalitet og sundhedstilstand.</p>	<p>Fokus i indsatserne er på at yde midlertidig støtte, for at borgeren kan opretholde og udvikle psykiske, sociale og fysiske færdigheder og funktioner.</p> <p>Indsatsen tilrettelægges ud fra områderne struktur i hverdagen, egenomsorg samt netværk og relationer.</p> <p>Støtte og hjælp til personlig pleje og kontakt til fx læge og hospital indgår ofte i kombination med eventuelle sygeplejedydelser og fysisk træning.</p>
<p>Kriterier for tildeling af indsatsen</p>	<p>Visitation til et § 107-botilbud efter serviceloven er påkrævet.</p> <p>Tilbuddene fremgår af tilbudsportalen.</p> <p>Et kriterium for tildeling er, at det skal anses nødvendigt, at støtten til borgeren finder sted inden for rammerne i et § 107-botilbud efter serviceloven. Det skal således inden tildeling vurderes, at øget støtte efter fx servicelovens bestemmelser om en tidlig forebyggende indsats kapitel 15 a (gruppebaseret hjælp og støtte § 82 a, individuel tidsbegrænset socialpædagogisk hjælp og støtte § 82 b, sociale akuttilbud § 82 c og støtte eller</p>		

	<p>hjælp og støtte etableret i samarbejde med frivillige organisationer § 82 d) eller § 85 med ophold i eget hjem ikke pt. er tilstrækkeligt.</p>
Opfølgning	<p>Borgercenter Voksne foretager opfølgning fleksibelt, og når det er relevant for borgeren for at sikre, at indsatsen hurtigst muligt opfylder sit formål. Sagsbehandler og kontaktperson vurderer i et samarbejde med borger, hvornår det er relevant med en opfølgningssamtale.”</p> <p>Ved køb af pladser hos ekstern leverandør, stiller Københavns Kommune krav om, at leverandøren orienterer kommunen om væsentlige ændringer i borgerens behov. Hvis målene ændrer sig, justeres Borgerens Plan (har funktion af handleplan efter servicelovens § 141) løbende.</p>
Levering af indsatsen	<div style="border: 1px solid blue; padding: 5px;"> <p>Som udgangspunkt visiterer Københavns Kommune så vidt muligt til egne tilbud. Der henvises kun til købte tilbud i tilfælde, hvor det på baggrund af en konkret og individuel vurdering af borgerens behov vurderes, at borgeren ikke kan rummes inden for egne tilbud. Det kan være situationer, hvor borgeren har så komplekse og/eller sammensatte behov fx på grund af problematisk brug af rusmidler eller plejebehov, at der ikke er kompetencer inden for egne tilbud til at varetage behovet. Det kan også være tilfælde, hvor de fysiske rammer ikke er egnede, fx fordi de sikkerhedsmæssige behov i forhold til udadreagerende borgere ikke kan tilgodeses tilstrækkeligt.</p> </div> <p>Der er ikke frit valg af midlertidige botilbud¹. I særlige tilfælde kan private tilbud, der er godkendt af Socialtilsynet, og som fremgår af Tilbudsportalen, indgå som udbydere. Tilbuddet leverer hjælpen i overensstemmelse med borgerens afgørelse, VUM og Borgerens Plan (har funktion af handleplan efter servicelovens § 141, stk. 1).</p>
Kvalitetskrav/standard i indsatsen	<p>Boligstandarden på Københavns Kommunes botilbud er differentieret. Enkelte tilbud er nyopførte og kendetegnes ved, at boligerne har moderne faciliteter, såsom eget toilet, bad og køkken. Andre botilbud er af ældre dato og kendetegnes ved, at ikke alle boligerne har egne faciliteter. Denne slags tilbud har som udgangspunkt fællesarealer, hvor borgerne kan opholde sig sammen med hinanden.</p> <p>Tilbuddet skal være godkendt af Socialtilsynet og fremgå af Tilbudsportalen.</p> <p>En eventuel nattevagtsdækning kan have flere former. Formen og omfanget heraf tilrettelægges efter de konkrete behov i de enkelte botilbud. Nattevagterne kan fx være fysisk til stede i tilbuddene, være på tilkald, eller der kan være tale om velfærdsteknologiske løsninger.</p>
Omkostninger for borgeren	<p>Egenbetalingen reguleres efter bekendtgørelse om betaling for botilbud m.v. efter servicelovens kapitel 20.</p>

¹ Ved døgnbehandling, jf. § 101, stk. 1, jf. § 107, stk. 2, nr. 2, er der frit valg, jf. § 101, stk. 5.

	<p>Borgercenter Voksne opkræver egenbetaling for opholdet i botilbuddet, herunder el og varme.</p> <p>I tilfælde af lav indtægt er der mulighed for en reduceret egenbetaling bl.a. for at sikre, at borgeren har et vejledende minimumsrådighedsbeløb, som fastsættes i kommunens vedtagne budget.</p> <p>I tilfælde af manglende indtægt opkræves ikke egenbetaling for opholdet. Kommunen fastsætter og udbetaler et beløb til personlige fornødheder, indtil der foreligger et indtægtsgrundlag i form af en arbejdsindtægt, pension, kontanthjælp eller anden indtægt.</p> <p>Egenbetalingen meddeles borgeren i form af en afgørelse.</p> <p>Der opkræves ikke indskud, og der ydes ikke boligstøtte.</p> <p>Botilbuddene stiller en række valgfri ydelser til rådighed for beboerne fx i forhold til kost og vask.</p> <p>Disse ydelser er i nogle tilfælde en integreret del af opholdet i botilbuddet og dermed en del af egenbetalingen, uanset om ydelserne benyttes eller ej.</p>
<p>Særlige opmærksomhedspunkter</p>	<p>Hvis en borger anvises et botilbud hos en privat leverandør, har Københavns Kommune fortsat forpligtelsen i forhold til indsatserne for borgeren.</p>

4.4 Vejledende visitationsgrundlag for længerevarende botilbud (servicelovens § 108 og almenboliglovens § 105)

Borgercenter Voksnes længevarende botilbud omfatter både botilbud efter servicelovens § 108 og almenboliglovens § 105. Der er udarbejdet særskilte vejledende visitationsgrundlag for disse tilbud med afsæt i, at målgruppen for botilbud efter § servicelovens § 108 er sammenfaldende med målgruppen for almenboliglovens § 105, men der vil være tilfælde, hvor borgerens behov udelukkende kan varetages i et § 108 botilbud efter serviceloven.

4.4.1 Længerevarende botilbud efter servicelovens § 108

Lovgrundlag	<p>Længerevarende botilbud, servicelovens § 108.</p> <p>”Kommunalbestyrelsen skal tilbyde ophold i boformer, der er egnet til længerevarende ophold, til personer, som på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for omfattende hjælp til almindelige, daglige funktioner eller pleje, omsorg eller behandling, og som ikke kan få dækket disse behov på anden vis”.</p>
Målgruppe	<p>Målgruppen for indsatsen er borgere over 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk og/eller psykisk funktionsevne, der har behov for <i>længerevarende</i> ophold i et botilbud med omfattende hjælp i de almindelige daglige funktioner, pleje, omsorg eller behandling.</p> <p>Det er en forudsætning, at borgeren ikke kan få disse behov dækket på anden vis. Borgere, der visiteres til disse tilbud, vurderes således at have et længerevarende behov for omfattende hjælp.</p> <p>Vejledende skal borgeren have et højt eller fuldstændigt støttebehov iht. VUM, og det skal vurderes nødvendigt, at støtten finder sted i et længerevarende botilbud. Det er således ikke alle borgere, som er udredt til et højt støttebehov, som vil have brug for et længerevarende botilbud. Visitation til botilbud sker altid ud fra en konkret og individuel vurdering af borgerens behov.</p> <p>Borgercenter Voksnes § 108-botilbud kan have forskellige målgrupper med varierende problemstillinger, men fælles for dem er, at de ligger inden for den ovennævnte ramme.</p>
Målgruppen omfatter ikke	<p>Vejledende er borgere med moderat støttebehov eller mindre (ikke omfattet).</p> <p>Borgere, som alene har aldersbetingede lidelser og almene svækkelser, er ikke omfattet af målgruppen.</p> <p>Hvis en borger har behov for et botilbud af midlertidig karakter, kan borgeren ikke visiteres til et længerevarende botilbud.</p>
Formål	<p>Formålet med indsatsen er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At borgeren modtager et længerevarende ophold i en boform, der med afsæt i borgerens behov og ressourcer tilgodeser dennes behov for samvær, hjælp og støtte i daglige funktioner samt pleje, omsorg eller behandling.

	<p>Det sker ud fra princippet om at understøtte rehabilitering og borgers recovery bedst muligt.</p>
Indhold	<p>Støtten kan gives i botilbud, som er egnet til ophold af længevarende karakter. Tilbuddene kan have forskellig størrelse og være målrettet forskellige målgrupper.</p> <p>Støtten tilrettelægges altid med afsæt i borgerens individuelle ressourcer og behov med fokus på mest mulig hjælp til selvhjælp og den rette compensation.</p> <p>Indholdet i indsatsen tilrettelægges ud fra borgerens individuelle og prioriterede mål og delmål for indsatsen (Borgerens Plan, som har funktion af handleplan efter servicelovens § 141, stk. 1). Borgerens Plan er udarbejdet på baggrund af borgerens VUM</p> <p>Støtten i et § 108-tilbud kan spænde bredt og omfatter bl.a. hjælp til at kunne klare sig så selvstændigt som muligt i hverdagen, have tilknytning til beskæftigelse og / eller betydningsfulde fællesskaber samt bevare egen sundhed. Indholdet kan fx være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Støtte til struktur i hverdagen • Personlig hjælp og pleje • Individuelt tilrettelagt vedligeholdende fysisk træning • Praktiske opgaver, fx rengøring • Støtte til håndtering af post og økonomi • Kontakt med sundhedsvæsenet, myndigheder og andre instanser • Støtte til at indgå i samvær med andre • At få den ernæringsmæssige rette kost • Støtte til den rette beskæftigelse • Støtte i forhold til at standse eller stabilisere et eventuelt problematisk brug af rusmidler <p>Indholdet varierer botilbuddene imellem, da de har differentierede målgrupper med varierende problemstillinger og behov. Botilbuddene kan således være specialiserede på forskellig vis.</p> <p>Indsatsen i botilbuddet ydes efter servicelovens øvrige bestemmelser om bl.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Personlig pleje og praktisk hjælp (servicelovens § 83) • Socialpædagogisk støtte, herunder socialpædagogisk ledsagelse, som er ledsagelse møntet på optræning og hjælp til udvikling af borgerens kompetencer på sigt (servicelovens § 85) <p>Dele af indsatsen kan også ydes efter sundhedslovens bestemmelser om fx hjemmesygepleje (sundhedslovens § 138)</p>
Afgrænsning i forhold til indhold	<p>Intet relevant.</p>

<p>Omfang og varighed</p>	<p>Ved visiteringen beskrives det altid i borgerens afgørelse samt i VUM og Borgerens Plan (har funktion af handleplan efter servicelovens § 141, stk. 1), hvad formålet med botilbudsindsatsen er.</p> <p>Omfanget af støtten, som borgeren modtager i et 108-botilbud, afhænger således af borgerens individuelle støttebehov. Da borgere omfattet af målgruppen har en betydelig og varigt nedsat funktionsevne, er der tale om omfattende støtte i tilbuddet.</p> <p>Selve tilrettelæggelsen af indsatsen sker ud fra en konkret individuel vurdering af støttebehovet. Socialpædagogisk støtte kan fx indgå som en integreret del i de øvrige daglige aktiviteter. Anden form for træning kan fx finde sted i særligt definerede træningssessioner.</p> <p>I forhold til varighed kan der ikke fastsættes en generel længde af opholdet i botilbuddet. Det beror på det individuelle behov.</p> <p>Da målgruppen for § 105-botilbud efter almenboligloven kan være sammenfaldende med målgruppen for et § 108-botilbud efter serviceloven, er det en konkret individuel vurdering, der afgør, hvilken botilbudstype, Borgercenter Voksne tildeler. Visitationen til et givent tilbud afhænger af en konkret individuel vurdering af borgerens situation, herunder bl.a. udadreagerende adfærd, karakteren af rusmiddelbruget og behovet for pleje og støtte om fx natten.</p> <p>I nedenstående skitseres to målgrupper for § 108 botilbud efter serviceloven, hvoraf den ene kan være sammenfaldende med målgruppen for § 105 botilbud efter almenboligloven.</p>							
<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="646 1182 901 1288">Målgruppe</th> <th data-bbox="901 1182 1141 1288">Omfang af støttebehov</th> <th data-bbox="1141 1182 1436 1288">Typen af aktiviteter efter fx servicelovens §§ 83 og 85</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="646 1288 901 2049"> <p>Borgere, som på baggrund af en af en betydelig og varigt nedsat psykisk og eventuel fysisk funktionsevne - som følge af en psykisk lidelse og / eller problematisk brug af rusmidler og komplekse sociale problemer - har behov for et længerevarende botilbud.</p> <p>Der er her sammenfald med målgruppen for § 105 botilbud efter almenboligloven</p> </td> <td data-bbox="901 1288 1141 2049"> <p>Dette er borgere med et omfattende behov for støtte for at opretholde deres livskvalitet og sundhedstilstand.</p> <p>Nogle borgere vil efter en længerevarende periode kunne flytte til en anden og mere selvstændig boform.</p> </td> <td data-bbox="1141 1288 1436 2049"> <p>Fokus i indsatserne er på at opretholde og udvikle fysiske, psykiske og sociale færdigheder og funktioner. Det kan fx være i form af støtte til at strukturere hverdagen, indgå i samvær med andre og komme ud af huset. Botræning med henblik på en mere selvstændig boform kan også indgå.</p> <p>Dertil kan praktisk og personlig hjælp og pleje samt støtte til kontakt til læge og hospital være del af indsatsen, ligesom</p> </td> </tr> </tbody> </table>	Målgruppe	Omfang af støttebehov	Typen af aktiviteter efter fx servicelovens §§ 83 og 85	<p>Borgere, som på baggrund af en af en betydelig og varigt nedsat psykisk og eventuel fysisk funktionsevne - som følge af en psykisk lidelse og / eller problematisk brug af rusmidler og komplekse sociale problemer - har behov for et længerevarende botilbud.</p> <p>Der er her sammenfald med målgruppen for § 105 botilbud efter almenboligloven</p>	<p>Dette er borgere med et omfattende behov for støtte for at opretholde deres livskvalitet og sundhedstilstand.</p> <p>Nogle borgere vil efter en længerevarende periode kunne flytte til en anden og mere selvstændig boform.</p>	<p>Fokus i indsatserne er på at opretholde og udvikle fysiske, psykiske og sociale færdigheder og funktioner. Det kan fx være i form af støtte til at strukturere hverdagen, indgå i samvær med andre og komme ud af huset. Botræning med henblik på en mere selvstændig boform kan også indgå.</p> <p>Dertil kan praktisk og personlig hjælp og pleje samt støtte til kontakt til læge og hospital være del af indsatsen, ligesom</p>		
Målgruppe	Omfang af støttebehov	Typen af aktiviteter efter fx servicelovens §§ 83 og 85						
<p>Borgere, som på baggrund af en af en betydelig og varigt nedsat psykisk og eventuel fysisk funktionsevne - som følge af en psykisk lidelse og / eller problematisk brug af rusmidler og komplekse sociale problemer - har behov for et længerevarende botilbud.</p> <p>Der er her sammenfald med målgruppen for § 105 botilbud efter almenboligloven</p>	<p>Dette er borgere med et omfattende behov for støtte for at opretholde deres livskvalitet og sundhedstilstand.</p> <p>Nogle borgere vil efter en længerevarende periode kunne flytte til en anden og mere selvstændig boform.</p>	<p>Fokus i indsatserne er på at opretholde og udvikle fysiske, psykiske og sociale færdigheder og funktioner. Det kan fx være i form af støtte til at strukturere hverdagen, indgå i samvær med andre og komme ud af huset. Botræning med henblik på en mere selvstændig boform kan også indgå.</p> <p>Dertil kan praktisk og personlig hjælp og pleje samt støtte til kontakt til læge og hospital være del af indsatsen, ligesom</p>						

			sygeplejedydelser og fysisk træning kan indgå.
	Borgere, som på baggrund af en betydelig og varigt nedsat psykisk og eventuel fysisk funktionsevne - som følge af en psykisk lidelse og / eller problematisk brug af rusmidler og komplekse sociale problemer - har så komplekse og omfattende støtte- og plejebenhov, at de har brug for et længerevarende botilbud med døgndækning og tæt personaleopdækning	Dette er borgere med et meget omfattende behov for støtte og pleje for at opretholde deres livskvalitet samt bevare og stabilisere deres sundhedstilstand Borgeren kan fx have en meget udadreagerende adfærd, et problematisk brug af rusmidler og hyppigt behov for pleje og støtte om fx natten	Fokus i indsatsen er på at opretholde og udvikle psykiske og sociale færdigheder. Det kan fx være støtte til at strukturere hverdagen, varetage egen økonomi og opretholde sociale relationer Praktisk og personlig hjælp og pleje, hjælp til kontakt med læge og hospital samt sygeplejedydelser er ofte en stor del af indsatsen, ligesom fysisk træning kan indgå.
Kriterier for tildeling af indsatsen	<p>Visitation til et botilbud efter § 108 i serviceloven er påkrævet. Et kriterie for tildeling er, at hjælp efter servicelovens øvrige bestemmelser ikke kan gives i de aktuelle eller øvrige rammer.</p> <p>Tilbuddene fremgår af Tilbudsportalen.</p>		
Opfølgning	<p>Borgercenter Voksne foretager opfølgning fleksibelt, og når det er relevant for borgeren. Sagsbehandler og kontaktperson vurderer i et samarbejde med borger, hvornår det er relevant med en opfølgningssamtale.”</p> <p>Ved køb af pladser hos ekstern leverandør stiller Københavns Kommune krav om, at leverandøren orienterer kommunen om væsentlige ændringer i borgerens behov. Hvis målene ændrer sig, justeres borgerens Borgerens Plan løbende.</p>		
Levering af indsatsen	<p>Som udgangspunkt visiterer Københavns Kommune så vidt muligt til egne tilbud. Der henvises kun til købte tilbud i helt særlige tilfælde, hvor det på baggrund af en konkret og individuel vurdering af borgerens behov vurderes, at borgeren ikke kan rummes inden for egne tilbud. Det kan være situationer, hvor borgeren har så komplekse og/eller sammensatte behov fx på grund af problematisk brug af rusmidler eller plejebenhov, at der ikke er kompetencer inden for egne tilbud til at varetage behovet. Det kan også være tilfælde, hvor de fysiske rammer ikke er egnede, fx fordi de sikkerhedsmæssige behov i forhold til udadreagerende borgere ikke kan tilgodeses tilstrækkeligt.</p> <p>En borger, som har behov for et længerevarende botilbud, har frit valg mellem botilbud efter servicelovens § 108 og almenboliglovens § 105, hvis betingelserne for frit valg er til stede, herunder at det af borgeren</p>		

	<p>ønskede botilbud kan tilgodese borgerens behov, jf. principafgørelse 41-15, forarbejderne samt vejledningen om botilbud til voksne.</p> <p>Det er en forudsætning for retten til frit valg af et tilbud efter servicelovens § 108 eller almenboliglovens § 105, at Borgercenter Voksne vurderer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At det ønskede botilbud er egnet til at tilgodese borgerens behov. Nogle borgere kan have en så nedsat funktionsevne og et så omfattende behov for hjælp til almindelige, daglige funktioner samt pleje, omsorg og behandling, at behovet ikke kan dækkes på anden vis end i et botilbud efter servicelovens § 108, jf. Ankestyrelsens principafgørelse 72-14. • At det ønskede tilbud er registreret på Tilbudsportalen, • At tilbuddet ikke er væsentligt dyrere end det tilbud, som kommunen vurderer, kan tilgodese borgerens behov. <p>Det frie valg gælder på tværs af kommunegrænser for sammenlignelige botilbud efter § 108 efter serviceloven eller § 105 i almenboligloven. For at kunne flytte til et længerevarende botilbud i en anden kommune skal både borgerens aktuelle bopælskommune og tilflytningskommunen skønne, at borgeren har behov for en bolig anvist efter § 108 i serviceloven eller § 105 i almenboligloven.</p> <p>Tilbuddet skal levere hjælpen i overensstemmelse med borgerens afgørelse, VUM samt Borgerens Plan (har funktion af handleplan efter servicelovens § 141, stk. 1).</p> <p>Borgere, som i henhold til en dom eller retskendelse skal optages i et særligt botilbud, kan kun visiteres til et længerevarende botilbud efter servicelovens § 108.</p>
<p>Kvalitetskrav/standard i indsatsen</p>	<p>Boligstandarden på Københavns Kommunes botilbud er differentieret, og tilbuddene kan have forskellig størrelse. Enkelte tilbud er nyopførte og kendetegnes ved, at boligerne har moderne faciliteter, såsom eget toilet, bad og køkken. Andre botilbud er af ældre dato og kendetegnes ved, at ikke alle boligerne har egne faciliteter. Denne slags tilbud har som udgangspunkt fællesarealer, hvor borgerne kan opholde sig sammen med hinanden.</p> <p>Tilbuddet skal være godkendt af Socialtilsynet og fremgå af Tilbudsportalen.</p> <p>Der er døgndækning på § 108-botilbud. Formen og omfanget heraf tilrettelægges efter de konkrete behov i de enkelte botilbud. Nattevagterne kan fx være fysisk til stede i tilbuddene, være på tilkald, eller der kan være tale om velfærdsteknologiske løsninger.</p>
<p>Omkostninger for borgeren</p>	<p>Borgercenter Voksne opkræver egenbetaling for boligen, herunder el og varme. Egenbetalingen reguleres efter bekendtgørelse om betaling for botilbud m.v. efter servicelovens kapitel 20.</p> <p>Kommunen fastsætter egenbetalingen for opholdet i tilbuddet efter boligens omkostninger og på grundlag af beboerens indtægt.</p> <p>Egenbetalingen meddeles borgeren i form af en afgørelse.</p>

	<p>I tilfælde af manglende eller lav indtægt, er der mulighed for en reduceret egenbetaling.</p> <p>Der opkræves ikke indskud, og der ydes ikke boligstøtte.</p> <p>Botilbuddene stiller en række valgfri ydelser til rådighed for beboerne fx i forhold til kost og vask. Borgeren kan selv vælge, om vedkommende ønsker at købe botilbuddets ydelser eller om vedkommende ønsker at købe ydelser andre steder fra.</p>
Særlige opmærksomhedspunkter	<p>Hvis en borger anvises en botilbud hos en ekstern leverandør, har Københavns Kommune fortsat forpligtelsen i forhold til indsatserne for borgeren.</p>

4.4.2 Længerevarende botilbud efter almenboliglovens § 105

Lovgrundlag	Længerevarende botilbud, almenboliglovens § 105.
Målgruppe	<p>Målgruppen for indsatsen er borgere over 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk og / eller psykisk funktionsevne, der har behov for <i>længerevarende</i> ophold i et botilbud med omfattende hjælp i de almindelige daglige funktioner, pleje, omsorg eller behandling.</p> <p>Det er en forudsætning, at borgeren ikke kan få disse behov dækket på anden vis. Borgere, der visiteres til disse tilbud, vurderes således at have et længerevarende behov for omfattende hjælp, jf. det vejledende visitationsgrundlag for længerevarende botilbud efter servicelovens § 108.</p> <p>Da beboere i boliger efter almenboliglovens § 105 er almindelige lejere, som skriver under på en lejekontrakt og betaler husleje i henhold til lejekontrakten, skal borgere, som falder inden for målgruppen, endvidere vurderes at kunne:</p> <p>Indgå i et lejeretligt forhold samt have en adfærd, som kan rummes inden for støtteformen. I denne vurdering indgår også en vurdering af, om personalet på botilbuddet kan sikre dette således, at borgerens ophold ikke indebærer væsentlige gener for øvrige beboere. Vejledende skal borgeren have et højt eller fuldstændigt støttebehov iht. VUM, og det skal vurderes nødvendigt, at støtten finder sted i et længerevarende botilbud.</p> <p>Borgercenter Voksnes § 105-botilbud kan have forskellige målgrupper med varierende problemstillinger, men fælles for dem er, at de ligger inden for den ovennævnte ramme.</p>
Målgruppen omfatter ikke	<p>Vejledende er borgere med moderat støttebehov eller lavere iht. VUM ikke omfattet.</p> <p>Borgere, som alene har aldersbetingede lidelser og almene svækkelser, er ikke omfattet af målgruppen</p> <p>Hvis en borger har behov for et botilbud af midlertidig karakter, kan borgeren ikke visiteres til et længerevarende botilbud</p>

<p>Formål</p>	<p>Formålet med indsatsen er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At borgeren modtager et længerevarende ophold i en boform, der med afsæt i borgerens behov og ressourcer tilgodeser dennes behov for samvær, hjælp og støtte i daglige funktioner samt pleje, omsorg eller behandling. <p>Det sker ud fra princippet om at understøtte rehabilitering og borgeres recovery bedst muligt.</p>
<p>Indhold</p>	<p>Støtten gives i botilbud, som er egnede til ophold af længerevarende karakter. Tilbuddene kan have forskellig størrelse og være målrettet forskellige målgrupper.</p> <p>Støtten tilrettelægges altid med afsæt i borgerens individuelle ressourcer og behov med fokus på mest mulig hjælp til selvhjælp og den rette kompensation.</p> <p>Indholdet i indsatsen tilrettelægges ud fra borgerens individuelle og prioriterede mål og delmål for indsatsen (Borgerens Plan, som har funktion af handleplan efter servicelovens § 141, stk. 1). Borgerens Plan er udarbejdet på baggrund af borgerens VUM</p> <p>Støtten i et § 105-botilbud efter almenboligloven kan spænde bredt og omfatter bl.a. hjælp til at kunne klare sig så selvstændigt som muligt i hverdagen, have tilknytning til beskæftigelse og/eller betydningsfulde fællesskaber samt bevare egen sundhed. Indholdet kan fx være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Støtte til struktur i hverdagen • Personlig hjælp og pleje • Individuelt tilrettelagt vedligeholdende fysisk træning • Praktiske opgaver, fx rengøring • Støtte til håndtering af post og økonomi • Kontakt med sundhedsvæsen, myndigheder og andre instanser • Støtte til at indgå i samvær med andre • At få den ernæringsmæssige rette kost • Støtte til den rette beskæftigelse <p>Indholdet varierer botilbuddene imellem, da de har differentierede målgrupper med varierende problemstillinger og behov. Botilbuddene kan således være specialiserede på forskellig vis.</p> <p>Indsatsen i botilbuddet ydes ofte efter servicelovens bestemmelser om bl.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Personlig pleje og praktisk hjælp (servicelovens § 83) • Socialpædagogisk støtte, herunder socialpædagogisk ledsagelse, som er ledsagelse møntet på optræning og hjælp til udvikling af borgerens kompetencer på sigt (servicelovens § 85) <p>Dele af indsatsen kan også ydes efter sundhedslovens bestemmelser om fx hjemmesygepleje (sundhedslovens § 138).</p>
<p>Afgrænsning i forhold til indhold</p>	<p>Intet relevant.</p>

<p>Omfang og varighed</p>	<p>Ved visiteringen beskrives det altid i borgerens afgørelse samt i VUM og Borgerens Plan (har funktion af handleplan efter servicelovens § 141, stk. 1), hvad formålet med botilbudsindsatsen er.</p> <p>Omfanget af støtten, som borgeren modtager i et § 105-botilbud efter almenboligloven, afhænger således af borgerens individuelle støttebehov. Da borgere omfattet af målgruppen har betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, er der tale om omfattende støtte i tilbuddet.</p> <p>Selve tilrettelæggelsen af indsatsen sker ud fra en konkret individuel vurdering af støttebehovet. Socialpædagogisk støtte kan fx indgå som en integreret del i de øvrige dagligdagsaktiviteter. Anden form for træning kan fx finde sted i særligt definerede træningssessioner.</p> <p>Støtten kan være med døgndækning afhængig af borgerens behov.</p> <p>I forhold til varighed, kan der ikke fastsættes en generel længde af opholdet i botilbuddet. Det beror på det individuelle behov.</p> <p>Da målgruppen for § 105-botilbud efter almenboligloven kan være sammenfaldende med målgruppen for et § 108-botilbud efter serviceloven, er det en konkret individuel vurdering, der afgør, hvilken botilbudstype, Borgercenter Voksne tildeler. Visitationen til et givent tilbud afhænger af en konkret individuel vurdering af borgerens situation, herunder bl.a. udadreagerende adfærd, karakteren af rusmiddelbruget og behovet for pleje og støtte om fx natten.</p>							
	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="646 1144 845 1249">Målgruppe</th> <th data-bbox="853 1144 1098 1249">Omfang af støttebehov</th> <th data-bbox="1098 1144 1380 1249">Typen af aktiviteter efter fx servicelovens §§ 83 og 85</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="646 1249 845 2047"> <p>Borgere, som på baggrund af en betydelig og varigt nedsat psykisk og eventuel fysisk funktionsevne - som følge af en psykisk lidelse og / eller problematisk brug af rusmidler og komplekse sociale problemer - har behov for et længerevarende botilbud.</p> </td> <td data-bbox="853 1249 1098 2047"> <p>Dette er borgere med et omfattende behov for støtte for at opretholde deres livskvalitet og sundhedstilstand</p> <p>Nogle borgere vil efter en længerevarende periode med støtte kunne flytte til en anden og mere selvstændig boform.</p> </td> <td data-bbox="1098 1249 1380 2047"> <p>Fokus i indsatserne er på at opretholde og udvikle fysiske, psykiske og sociale færdigheder og funktioner. Det kan fx være i form af støtte til at strukturere hverdagen, indgå i samvær med andre og komme ud af huset. Botræning med henblik på en mere selvstændig boform kan også indgå.</p> <p>Dertil kan praktisk og personlig hjælp og pleje samt hjælp til kontakt til læge og hospital være del af indsatsen, ligesom sygeplejeydelser og</p> </td> </tr> </tbody> </table>	Målgruppe	Omfang af støttebehov	Typen af aktiviteter efter fx servicelovens §§ 83 og 85	<p>Borgere, som på baggrund af en betydelig og varigt nedsat psykisk og eventuel fysisk funktionsevne - som følge af en psykisk lidelse og / eller problematisk brug af rusmidler og komplekse sociale problemer - har behov for et længerevarende botilbud.</p>	<p>Dette er borgere med et omfattende behov for støtte for at opretholde deres livskvalitet og sundhedstilstand</p> <p>Nogle borgere vil efter en længerevarende periode med støtte kunne flytte til en anden og mere selvstændig boform.</p>	<p>Fokus i indsatserne er på at opretholde og udvikle fysiske, psykiske og sociale færdigheder og funktioner. Det kan fx være i form af støtte til at strukturere hverdagen, indgå i samvær med andre og komme ud af huset. Botræning med henblik på en mere selvstændig boform kan også indgå.</p> <p>Dertil kan praktisk og personlig hjælp og pleje samt hjælp til kontakt til læge og hospital være del af indsatsen, ligesom sygeplejeydelser og</p>	
Målgruppe	Omfang af støttebehov	Typen af aktiviteter efter fx servicelovens §§ 83 og 85						
<p>Borgere, som på baggrund af en betydelig og varigt nedsat psykisk og eventuel fysisk funktionsevne - som følge af en psykisk lidelse og / eller problematisk brug af rusmidler og komplekse sociale problemer - har behov for et længerevarende botilbud.</p>	<p>Dette er borgere med et omfattende behov for støtte for at opretholde deres livskvalitet og sundhedstilstand</p> <p>Nogle borgere vil efter en længerevarende periode med støtte kunne flytte til en anden og mere selvstændig boform.</p>	<p>Fokus i indsatserne er på at opretholde og udvikle fysiske, psykiske og sociale færdigheder og funktioner. Det kan fx være i form af støtte til at strukturere hverdagen, indgå i samvær med andre og komme ud af huset. Botræning med henblik på en mere selvstændig boform kan også indgå.</p> <p>Dertil kan praktisk og personlig hjælp og pleje samt hjælp til kontakt til læge og hospital være del af indsatsen, ligesom sygeplejeydelser og</p>						

		fysisk træning kan indgå.
Kriterier for tildeling af indsatsen	<p>Visitation til et botilbud efter § 105 i almenboligloven er påkrævet. Et kriterie for tildeling er, at mulighederne for at bo i egen bolig for nuværende er udtømte.</p> <p>Tilbuddene fremgår af Tilbudsportalen.</p>	
Opfølgning	<p>Borgercenter Voksne foretager opfølgning fleksibelt, og når det er relevant for borgeren. Sagsbehandler og kontaktperson vurderer i et samarbejde med borger, hvornår det er relevant med en opfølgningssamtale.</p> <p>Ved køb af pladser hos ekstern leverandør, stiller Københavns Kommune krav om, at leverandøren orienterer kommunen om væsentlige ændringer i borgerens behov. Hvis målene ændrer sig, justeres Borgerens Plan (har funktion af handleplan efter servicelovens § 141, stk. 1) løbende.</p>	
Levering af indsatsen	<div style="border: 1px solid blue; padding: 5px;"> <p>Som udgangspunkt visiterer Københavns Kommune så vidt muligt til egne tilbud. Der henvises kun til købte tilbud i helt særlige tilfælde, hvor det på baggrund af en konkret og individuel vurdering af borgerens behov vurderes, at borgeren ikke kan rummes inden for egne tilbud. Det kan være situationer, hvor borgeren har så komplekse og/eller sammensatte behov fx på grund af problematisk brug af rusmidler eller plejebenhov, at der ikke er kompetencer inden for egne tilbud til at varetage behovet. Det kan også være tilfælde, hvor de fysiske rammer ikke er egnede, fx fordi de sikkerhedsmæssige behov i forhold til udadreagerende borgere ikke kan tilgodeses tilstrækkeligt.</p> </div> <p>En borger, som har behov for et længerevarende botilbud, har frit valg mellem botilbud efter servicelovens § 108 og almenboliglovens § 105, hvis betingelserne for frit valg er til stede, herunder at det af borgeren ønskede botilbud kan tilgodeses borgerens behov, jf. principafgørelse 41-15, forarbejderne samt vejledningen om botilbud til voksne.</p> <p>Det er en forudsætning for retten til frit valg af et tilbud efter servicelovens § 108 eller almenboliglovens § 105, at Borgercenter Voksne vurderer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At det ønskede botilbud er egnet til at tilgodeses borgerens behov. Nogle borgere kan have en så nedsat funktionsevne og et så omfattende behov for hjælp til almindelige, daglige funktioner samt pleje, omsorg og behandling, at behovet ikke kan dækkes på anden vis end i et botilbud efter servicelovens § 108, jf. Ankestyrelsens principafgørelse 72-14. • At det ønskede tilbud er registreret på Tilbudsportalen, • At tilbuddet ikke er væsentligt dyrere end det tilbud, som kommunen vurderer, kan tilgodeses borgerens behov. <p>Det frie valg gælder på tværs af kommunegrænser for sammenlignelige botilbud efter § 108 efter serviceloven eller § 105 i almenboligloven. For at kunne flytte til et længerevarende botilbud i en anden kommune skal både borgerens aktuelle bopælskommune og tilflytningskommunen</p>	

	<p>skønne, at borgeren har behov for en bolig anvist efter § 108 i serviceloven eller § 105 i almenboligloven.</p> <p>Tilbuddet skal levere hjælpen i overensstemmelse med borgerens afgørelse, VUM samt Borgerens Plan (har funktion af handleplan efter servicelovens § 141, stk. 1).</p>
Kvalitetskrav/standard i indsatsen	<p>Boligstandarden på Københavns Kommunes botilbud er differentieret, og botilbuddene kan have varierende størrelse. Nogle tilbud er nyopførte og generelt har boligerne moderne faciliteter, såsom eget toilet, bad og køkken.</p> <p>Tilbuddet skal være godkendt af Socialtilsynet og fremgå af Tilbudsportalen.</p> <p>En eventuel nattevagtsdækning kan have flere former, da formen og omfanget tilrettelægges efter de konkrete behov i de enkelte botilbud. Nattevagterne kan fx være fysisk til stede i botilbuddene, være på tilkald, eller der kan være tale om velfærdsteknologiske løsninger.</p>
Omkostninger for borgeren	<p>Borgernes betaling for boligen reguleres efter reglerne i lov om leje af almene boliger og fremgår af borgerens lejekontrakt. Da borgeren har en lejekontrakt, står borgeren selv for at betale husleje, el og varme.</p> <p>Borgeren betaler indskud, og der kan søges om indskudslån og boligstøtte efter gældende regler.</p> <p>Botilbuddene stiller en række valgfri ydelser til rådighed for beboerne fx i forhold til kost og vask. Borgeren kan selv vælge, om vedkommende ønsker at købe botilbuddets ydelser eller om vedkommende ønsker at købe ydelser andre steder fra.</p>
Særlige opmærksomhedspunkter	<p>Hvis en borger anvises et botilbud hos en ekstern leverandør, har Københavns Kommune fortsat forpligtelsen i forhold til indsatserne for borgeren.</p>

Dialogforums hørings svar til Socialforvaltningens opdaterede vejledende visitationsgrundlag §§ 82, 85, 107, 108 og 105

08. februar 2024

Sagsnr.
2024-0022295

Dokumentnr.
2024-0022295-1

Dialogforum takker for det tilsendte høringsmateriale vedr. Socialforvaltningens opdaterede vejledende visitationsgrundlag for tidlige, forebyggende indsatser, socialpædagogisk bistand og midlertidige og længerevarende botilbud (§§ 82, 85, 107, 108 og 105).

Dialogforum sætter pris på muligheden for at afgive bemærkninger og dermed muligheden for at give et lille indblik i borgernes erfaringer og ikke mindst effekterne af den til enhver tid vedtaget (eller blot udøvet) praksis.

Dialogforums tidligere bidrag

Dialogforum har i 2019 og 2021 afgivet bemærkninger til de vejledende visitationsgrundlag §§ 82, 85, 107, 108 og 105.

Derudover har vi gennem årene afgivet ganske mange hørings svar til diverse kvalitetsstandarder med overlap til de vejledende visitationsgrundlag (f.eks. SEL §§ 83, 101, 109, 110 mfl.) og vi indgiver løbende bemærkninger til budgetnotater, relateret høringer og andet relevant materiale vi får tilsendt.

Ligeledes drøftes visitations- og (u)tilgængelighedsproblematikker, serviceniveau og den økonomiske situation jævnligt på vores møder, i beboer- og centerråd mm. - ofte ud fra et recovery- og rehabiliteringsperspektiv - og pointerne bliver (som regel) nedfældet i referater.

Det samme gælder for de arbejds- og følgegrupper som jævnligt ned sættes for udvalgte grupper, når der igen påbegyndes en ny (faglig) omstilling som (potentielt) får indvirken på den enkeltes liv. Ej at forglemme følgegruppen for bruger- og pårørende/-organisationer som blev nedsat i 2017 ifm. socialpsykiatriens (såkaldte) omstilling til recovery og rehabilitering og de efterfølgende afledte (følge-) grupper.

Dialogforum ønsker herved at gøre opmærksom på, at der er rigeligt med kilder til viden om virkeligheden. Vel at mærke viden som ofte er fremsagt før "hændelsen/begivenheden" indtraf.

Der er altså al mulig grund til at spidse øre, når Dialogforum gør opmærksom på konsekvenserne af et fortsat nedjusteret serviceniveau der efterhånden tangerer til at være ikkeeksisterende.

Dialogforums hørings svar fremgår af Socialudvalgets mødemateriale d. 23. juni 2021, punkt 5, bilag 4 (<https://www.kk.dk/sites/default/files/agenda/272daf94-5bac-4fbc-a825-dbb0cb57e53b/6fecb98f-2b58-49ac-990c-57be5b7d572f-bilag-10.pdf>). Her kan det lige bemærkes, at bilag 6 "hørings svar fra privat borger" er vedlagt samme mødemateriale og er undertegnet der har sendt en mindre optimistisk udgave af bl.a. den ændret visitations praksis, kritik af den nye VUM samt en masse små fortællinger om virkelige konsekvenser.

Recovery- og rehabiliteringsperspektivet

Dialogforum vil her rette opmærksomheden på socialpsykiatriens omstilling til recovery og rehabilitering som blev igangsat i 2016 som en del af en længerevarende borgerinddragende proces. Her blev bl.a. udarbejdet en Grundfortælling som det fælles faglige fundament for arbejdet, samt en faglige guide til medarbejderne som skulle understøtte og sikre en succesfuld implementering.

Det er langt fra alle på ledelsesgangene og blandt den nuværende politiske ledelse, der har været en del af socialpsykiatriens omstillingsproces til recovery og rehabilitering (2016-2018). Dialogforum vil opfordre til, at man sætter sig ind det mangeårige arbejde, hvor forvaltningens arbejde med at implementere recovery og rehabilitering har været specifikt tilpasset den københavnske socialpsykiatrien. Måske kan det her ved blive lidt tydeligere, hvorfor det er så problematisk, at I har flyttet begreberne over i Borgercenter voksnes nyeste faglige omstillingsplan og afkoblet Grundfortællingen og den faglige guide som blev udarbejdet som det fælles faglige fundament for socialpsykiatrien.

Hvis man genbesøger Dialogforums tidligere hørings svar, mødereferater mm., samt forvaltningens håndtering af disse, så er der nogle ting der går igen. Bl.a. vil man bemærke, at Dialogforums "forudsigelser" og/eller frygt for konsekvenser ALTID realiseres. Hvis ikke umiddelbart i forlængelse af et givent besparelsetiltag, så i de efterfølgende besparelser som konsekvens af besparelsetiltagets afledte udgiftsstigning. Ikke mindst vil man kunne se den gennemgående bekymring vedr. nedlæggelse af medicinsk pædagogisk team som var en af de helt centrale recovery-elementer, som skulle muliggøre en reel implementering af recovery og rehabilitering i den københavnske socialpsykiatri.

Forvaltningens respons på dette har været at fjerne Grundfortællingen fra kommunens hjemmeside, hvor andre politisk vedtagne strategier kan findes. Herunder Handicappolitikken der som bekendt ikke inkluderer Dialogforums målgrupper, der blev skrevet ud af politikken i 2018 begrundet med socialpsykiatriens omstillingen til recovery og rehabilitering.

Man fremhævede at rettigheder og retten til et værdigt liv for mennesker med psykiske lidelser skulle muliggøres gennem den faglige retning som beskrives i Grundfortællingen såvel som den mere praksisorienteret faglige guide.

I dag finder vi i stedet Borgercenter Voksnes "faglige" omstillingsplan blandt de gældende politiske strategier, som erstatning for det flerårige og inddragende arbejde med at implementere den recoveryorienteret

tilgang med afsæt i borgernes håb, ønsker og drømme, samt mange input til at realisere dette.

Det er selvsamme som I henviser til indledningsvist når I skriver, at det vejledende visitationsgrundlag understøtter Borgercenter Voksnes faglige omstillingsplan "**Borgerens vej mod et selvstændigt liv: Plan for udsatte voksne 2021-2024**".

En anden bekymring I finder gentaget i mødereferater fra Dialogforum såvel som følgegrupper, budgethøringer mm. er en bekymring for at recovery-begreberne vil blive misbrugt og brugt i flæng (dette fremgår også af ovenfor nævnte bilag 6 fra 2021 høringsen). Også denne bekymring må Dialogforum konstatere er blevet realiseret.

Ser vi på sprogbruget i omstillingsplanen så retter den sig i vid udstrækning til mennesker med psykiske lidelser trods den i titlen angives at være **for udsatte voksne**, idet der står indledningsvist: "**Københavnere med en psykisk lidelse eller en problemfyldt social situation har som alle andre mennesker et ønske og en forhåbning om at leve et så selvstændigt liv som muligt og være en del af almindeligt samfundsliv**".

Dette er blot starten på en "plan" som beskriver borgernes vej mod et værdigt liv (i forvaltningens optik), hvor begreberne recovery og rehabilitering benyttes flittigt og i flæng og efterlader indtrykket af, at de i sig selv er et "bevis" på at der arbejdes ud fra et recoveryorienteret perspektiv. Det samme ser vi i nærværende vejledende visitationsgrundlag.

Ved at benytte dette "faglige" argument som begrundelse for den økonomiske prioritering er endnu en af Dialogforums bekymringer bekræftet - besparelser bliver nedtonet med henvisning til den faglige retning med afsæt i borgernes ønsker, håb og drømme.

Fra uvisiteret til ukendte vurderinger

Tilbage i 2019 udtrykte Dialogforum sin bekymring for, at serviceniveauerne lagde op til besparelser. Dialogforum bemærkede, at det var medlemmernes opfattelse, at der ikke kunne spares yderligere i socialpsykiatrien efter de omfattende besparelser i 2018. Dialogforum måtte efterfølgende konstatere, at denne udvikling fortsatte.

Siden januar 2019 hvor § 82 blev introduceret som en del af Københavnermodellen er paragraffens udfordringer såvel som positive muligheder løbende blevet drøftet. I 2021 da Dialogforum igen afgav sine bemærkninger til § 82 a, b og d, var indsatsen nu en del af Grib København.

Forskellen på de to er, at i 2019 fremhævede man § 82 som en positiv indsats til gavn for borgerne, idet man herved havde mulighed for at tilbyde en indsats med det samme, uden visitation. Man omtalte det som uvisiteret tilbud.

Dialogforum var dengang bekymret for, at det ville ende med en spareøvelse og ikke mindst var der stor bekymring for at det ikke var muligt at påklage afgørelsen. Men trods man stadig søger at fremhæve recovery-potentialet i § 82 qua dens lettilgængelige og forebyggende sigte, så kan Dialogforum konstatere, at praksis har bevæget sig i den retning som vi frygtede - en visiteret indsats, som ikke kan påklages og som knytter sig til en stadig mere strikt visitationspraksis affødt af socialforvaltningens stadig mere presset økonomi.

Dette understøttes af, at I er gået fra at beskrive det politisk vedtaget serviceniveau i 2019, til at fastsætte et administrativt vejledende

visitationsgrundlag i 2021, hvor **§ 82 nu omtales** som en visiteret indsats i det vejledende **visitationsgrundlag**, fremfor en beskrivelse af let-tilgængelige og uvisiteret indsats.

Vi ser hermed de engang uvisiteret tilbud er i stadig større risiko for at ende som tilbud der tilslutter sig de andre (for Dialogforums mål-gruppe) utilgængelige tilbud.

Gennemgående uklart om "visitation" og "vurdering" sammenblandes i myndighedsarbejdet

Der er en gennemgående uklarhed om, hvorvidt man skal visiteres til tilbud efter § 82, som begynder allerede på side 1, når I oplister de indsats-er som er omfattet de vejledende visitationsgrundlag, begyndende med de tidlige og forebyggende indsats, jf. SEL § 82 a, b og d. Hvorefter man gennem resten af "vejledningen" skifter mellem at fremhæve § 82 som en visiteret indsats hhv. en tidlige forebyggende indsats uden forudgående VUM-udredning som ellers forudsættes for visitation til de andre ydelser.

Det er her vigtigt, at I er opmærksomme på lovgrundlaget for § 82, som I også beskriver i tabel 4.1. ***"Det er en forudsætning, at kommunalbestyrelsen vurderer, at deltagelse i sådanne tilbud vil kunne forbedre modtagerens aktuelle funktionsniveau eller forebygge, at funktionsnedsættelsen eller de sociale problemer forværres"***.

Hvis I insisterer på at kalde beskrivelsen af **SEL § 82 a-d** for **vejledende visitationsgrundlag for tidlige og forebyggende indsats**, så mangler vi oplysninger om den vejledende information som lægges til grund for vurderingen.

2.2 Anvendelse af indsatsrampen og 2.3.Overblik over VUM-vurdering og indsats

I afsnit 2.2 Anvendelse af indsatsrampen finder vi på side 6 en såkaldt forenklet udgave af den indsatsrampe, der indgår i Borgercenter Voksnes omstillingsplan.

Der står forklarende, at den viser **de indsats, der er omfattet af de vejledende visitationsgrundlag og den er DERMED en forenklet udgave.**

At I har illustreret indsatserne i det vejledende visitationsgrundlag på en indsatsrampe med færre trin end den der fremgår af omstillingsplanen, skulle gøre det til en forenklet udgave, er en ukorrekt og mærkelig kobling.

Og desto mere når "forenklingen" bl.a. består af, at I har lagt trin 1 og 2 sammen (de uvisiteret tilbud) sammen med Grib København, som nu er en "tidlig" indsats med visitation. Derudover har I adskilt trin 7 i to trin, mens trin 5 er lagt under det oprindelige trin 6, så begge nu dækker over midlertidige botilbud jf. § 107, uanset om det er midlertidigt forstået som flere år (trin 6) eller 3 måneders stoffri døgnbehandling (trin 5). Denne sammenblanding af indsats omtales yderligere i det senere afsnit **"Forenklingstrappens" usynlige indsats.**

Uklarheden suppleres af forvirring, når I umiddelbart før illustrationen af den "forenklet" indsatsrampe skriver: ***"De tidlige forebyggende foranstaltninger på trin 1 er kort beskrevet i skemaet i næste afsnit (s.7, red.). De øvrige indsats er beskrevet i de vejledende visitationsgrundlag"***.

Og videre i afsnit 2.3 Overblik over VUM og indsats - inden vi er kommet til skemaet - angives **formålet med det skematiske overblik er**

at støtte sagsbehandleren i arbejdet med at udvælge de rette indsatser til borgeren. Herefter introduceres skemaet med ordene:
"I overblikket indgår de ydelser, som BCV har udarbejdet vejledende visitationsgrundlag for samt eksempler på tidlige forebyggende indsatser"

Men i skemaet er der, dels blot oplyst paragraffer og tilføjet deres respektive "tilbudstitel", hvilket næppe kan kaldes en beskrivelse. Dels er "listen" af eksempler på tidlige forebyggende indsatser hhv. § 82 a - d og rådgivning efter § 12. Sidstnævnte er et åbent (anonymt) tilbud på den oprindelige indsatsrappes første trin, hvor de eneste ikke visiteret indsatser befinder sig.

Skemaet er således et eksempel på "forenklingstrappens" definition på tidlige forebyggende foranstaltninger efter man har **sammenlagt trin 1 og 2** fra BCV's oprindelige indsatsrappes. finder vi ikke en beskrivelse af tidlige forebyggende indsatser.

Problematiske ikke at medtage vejledende sagsbehandlingsfrister

Generelt bør et vejledende visitationsgrundlag angive både de lovpligtige og de politisk vedtaget sagsbehandlingsfrister, da det er en helt central information - ikke mindst når hele indsatsrappens faglige fundament bygger på tidlig indsats mhp. at tilstræbe bevægelse ned ad trappen, samt forebygge bevægelse opad.

Særlig vigtigt er det i nærværende vejledning at vide, hvor lang sagsbehandlingstid der kan forventes på tidligt forebyggende indsatser, hvor der jo ikke foretages en VUM-udredning.

Dialogforum er opmærksom på, at der er indsat et link til kommunens hjemmeside, hvoraf fristerne fremgår, men her finder man ikke behandlingstiden for § 82.

Skulle det skyldes, at politisk vedtaget frister kan ændre sig, så kunne dette imødekommes ved at gøre opmærksom på, at ændringer kan forekomme og derefter henvise til at følge linket.

OBS linket virker ikke. Det opdateret er følgende:

<https://www.kk.dk/om-kommunen/sagsbehandling-og-klager/sagsbehandlingsfrister/socialforvaltningen>

Klagemuligheder og "særlige opmærksomhedspunkter"

Afsnit **3.3 Klagemuligheder** (s.8) indledes med sætningen **"Borgeren har i mange tilfælde, men ikke i alle, klageret"**. Det ville være oplagt at skrive, **hvornår borgeren ikke har klageret**.

Der er f.eks. ikke mulighed for at klage over en "afgørelse" jf. § 82 a, b og d, hvilket er en information som først bliver nævnt i **afsnit 4.1** i det sidste tekstafsnit under punktet **"Kriterier for tildeling af indsatsen" (s.13)**.

Tekstafsnittet bør yderligere fremgå under "Særlige opmærksomhedspunkter" (sidste punkt i tabel 4.1, s.13) da **rettigheder** er en væsentlig information man som borger **skal være særlig opmærksom på** - eller som minimum følgende:

"Der kan ikke klages over BCV's afgørelse til Ankestyrelsen eller anden administrativ myndighed (...) Hvis borgeren får afslag på anden støtte, fx SEL § 85 (socialpædagogisk støtte), ifm. støtte efter SEL § 82a, b eller d, kan der fortsat klages over afslaget på støtte efter SEL § 85".

En anden information der bør indsættes under punktet **"Særlige opmærksomhedspunkter"** i tabel 4.1, 4.2 og 4.3 er, at **ansøgninger om ledsagelse efter SEL § 97 behandles af Borgercenter Handicap**. Denne information fremgår på nuværende tidspunkt kun under **"Afgrænsning**

ift. Indhold". Se også næste afsnit for yderligere bemærkninger til informationen om ledsagelse og dens placering.

Uklart hvad der afgrænses

Formidlingsmæssigt ville det være en fordel, hvis de enkelte punkter kunne læses uafhængig af resten af tabellen og stadig give læseren klar information.

Dette er ikke tilfældet lige nu fsva. punktet **"Afgrænsning ift. indhold"** i tabellerne for hhv. § 82 (s.12), § 85 (s.15) og § 85a (s.21), da det fremstår lidt uklart, hvorvidt højre kolonne er en **kort (afgrænset) beskrivelse af muligt indhold i indsatsen**. Eller (som er tilfældet her) er en beskrivelse af **ydelse der er afgrænset fra indsatsen indhold**.

I kunne med fordel:

- enten **ændre på punktets titel** i venstre kolonne til f.eks. **"Indsatsen omfatter ikke"**, så informationen bliver mere umiddelbar (retvisende). Det ville også være i stil med titlen på tabelens punkt der afgrænser målgruppen: **"Målgruppen omfatter ikke"**. Og/eller
- **Indsætte en opklarende sætning** i højre kolonne. F.eks. **"Støtten efter § 82 indbefatter ikke ydelserne: Praktisk hjælp (...) jf. §83 etc."**

I **afgrænsning af indhold bør** I yderligere **begrænse informationer til** at omhandle, **hvad indsatsens indhold IKKE ER**.

I tabel **4.2 og 4.3. Vejledende visitationsgrundlag for §§ 85 og 85a** har vi et af de oplistet eksempler i **"Afgrænsning ift. indhold"** (s.15 og 21) der informerer om, at indsatsen ikke indbefatter ledsagelse efter SEL 97 og at denne ydelse skal søges gennem BCH, hvorefter I skifter til at beskrive **"ledsagelse som led i en § 85/a indsats"**.

Den lidt tilfældige nævnelse af VUM-støttebehov

I tabellernes punkt **"Målgruppen omfatter ikke"** hhv. **"Målgruppen"** nævnes VUM begreberne for støttebehov. Dette er ikke tilfældet i punktet **"Kriterier for tildeling af indsatsen"**.

For at **punktet** skal kunne læses uafhængig af resten af tabellen, bør støttebehovet også fremgå her.

Sproget er vigtigt

En ting der stod helt centralt i socialpsykiatriens omstilling til recovery og rehabilitering var sproget. Det er derfor også ærgerligt at se beskrivelser af borgergrupper som den vi finder i tabel **4.3.Vejledende visitationsgrundlag for midlertidigt ophold i botilbud jf. SEL § 107** under punktet **"Omfang og varighed"** (s.27). Her beskrives den anden borgergruppe som følgende:

"Borgere med nedsat psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer, der har behov for pleje eller behandling, og som på grund af disse vanskeligheder ikke kan klare sig uden støtte" bliver uddybet med eksemplet: **"Det kan dels være borgere med et problematisk brug af rusmidler som hovedproblem, dels borgere med andre adfærdsmæssige problemer af psykisk eller social karakter, herunder sindslidelser"**.

Man efterlader herved indtrykket af, at der er en sammenhæng mellem adfærdsmæssige problemer og sindslidelser, hvilket givetvis ikke er en kobling der kan retfærdiggøres med respekt for individet. Det er derimod dybt stigmatiserende.

Derudover er det problematisk, at første del af beskrivelsen er en gengivelse af lovgrundlaget jf. § 107 stk. 2 nr. 2. der som bekendt er

paragraffen for stoffri misbrugsbehandling – uden at man dog skriver dette eksplicit. I stedet nøjes man med at henvise til muligheden for frit valg ved denne paragraf i en fodnote.

Det forudsættes her, at man kender lovgivningen på området for at kunne se, at dette er en måde, hvorpå man kan henvise til, at det er nævnt, men at stoffri døgnbehandling reelt ikke indgår som en del af det administrativt fastsatte vejledende visitationsgrundlag. M.a.o. er visitation til stoffri døgnbehandling ikke en del af jeres vejledende praksis.

"Forenklingstrappens" usynlige indsats -stoffri misbrugsbehandling

Apropos stoffri døgnbehandling sammenlægning af trin 5 og 6 fra den originale indsatsstrappe, som nævnt indledningsvist.

Når man i et vejledende visitationsgrundlag undlader en indsats der visiteret via samme paragraf som er beskrevet, så giver man indtryk af at beskrive paragraffens mulige støtte tilbud.

Da det må antages, at indsatsbeskrivelserne har en vejledende effekt på visitationen, så er det selvfølgelig problematisk, at vi har en usynlig indsats.

Hertil kommer flere bekymrende indikationer på en ændret praksis, hvor serviceniveauet på stofmisbrugsbehandling fortsat nedjusteres. Bl.a. er der tilføjet støtte til misbrugsproblematikker under indsatsen indhold i tabel **4.3 Vejledende visitationsgrundlag for § 85a.**

Det er paradoksalt, at I undlader en indsats med al overvejende sandsynlighed ville tilgodese kommunens økonomiske udfordringer på flere parametre, mens I gør så meget ud af at understrege sammenhængen mellem serviceniveau/visitationspraksis og den presset økonomi.

Argumentet om at stoffri døgnbehandling er en dyr indsats og at det derfor skulle være besparende ikke at tilbyde det, står i skærende kontrast til prisen for netop ikke at have tilbudt det jf. f.eks. de 56 mio. Kr. I måtte finde til reiteration af borgere med misbrugsproblematikker på Borgervænget.

En nærmere økonomisk redegørelse for fejlberegninger kommer med budgethøringssvaret.

Dialogforum ønsker at vide, hvor mange der er visiteret til stoffri døgnbehandling de senere år og i hvor lang tid, ud fra samme definition som i 2017.

Dvs. de gennemsnitlige 3 måneders forløb på en behandlingsinstitution mhp. stoffrihed.

Og dermed **ikke** tal på døgnbehandlingspraktikker, behandling på almindelige § 107/§ 108 tilbud eller kreative registreringer på § 110-tilbud sideløbende med misbrugsbehandling. Og ej heller tal der medtager antallet af drøftelser eller dagbehandlingsforløb etc. Jf. Borgercenter voksnes svar til Udsatterådet ved sidste års opdatering af kvalitetsstandard for stofmisbrugsbehandling, hvor I afviste, at det skulle være svært at blive visiteret til døgnbehandling med henvisning til en masse tal der ikke afspejlede definitionen på stoffri døgnbehandling.

Borgerens plan - en "kan" eller "skal" praksis?

Det er uklart, om Borgerens plan stadig er frivillig eller om I udarbejder den uanset om borgeren ønsker en handleplan eller en koordineret plan, da det lyder som om, at det er en del af det vejledende arbejde, at borgernes mål skal fremgå af Borgerens Plan.

Dialogforum ønsker at vide, hvilken forskel og eventuel fordel der er på at arbejde i Borgerens Plan fremfor de eksisterende. Dette er affødt af en bekymring for jeres registrering og indsamling af data, samt viden om, at planen tidligere (og formentlig stadig) består af drop-down menuer, som sortere "problemer" i kasser og dermed fastlægger kasse-tænkning i borgerens rehabiliteringsproces.

Man bør her overveje, hvorvidt det er i overensstemmelse med afbureaukratiseringsdagsordenen, hvis det viser sig, at I konsekvent udarbejder en "Borgerens Plan" uanset om der også skal udarbejdes en anden plan for at leve op til borgernes rettigheder.

Med venlig hilsen,

Sine Møller Sørensen

Forperson i Dialogforum på psykiatriområdet